

ΤΟ ΩΔΕΙΟΝ

Ὅτε οἱ ἀρσελεῖς ποιηταὶ τῶν πρώτων ἐτῶν τῆς ἡμετέρας ἀνεξαρτησίας, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα μὲν οὐκ ἔσονται εἰς τὰς σελίδας τῶν παλαιῶν ποιητικῶν ἀνθολογιῶν, ἐξυμνοῦντες διὰ στίχων ἀκριτὰ ἀτέχνων καὶ ἀκριτὰ ἐξερθρωμένων τὰ εὐεργετήματα τῆς ἐλευθερίας, ἔβλεπον τὴν Μουσηγήτην μετὰ τοῦ χοροῦ τῶν Ἑλικωνιάδων κατερχομένων ἀπὸ τὰ ὀλύμπια δώματα καὶ ἐγκαθηιδρυμένους εἰς τὰ ἱερά ἐδάφη, ἅτινα ἐλάμπρυνε καὶ ἐκλείεσαν ἡ λατρεῖα τῶν διηρημένων μόνον εὐσεβῆ πόθον μὲ τὸ πομπῶδες κλασικὸν ἔθος τῆς ἐποχῆς τῶν, ἀλλ' ὁ πόθος τῶν ἀπέχετο πολὺ τῆς πραγματικότητος. Οἱ αἰῶνες εἶχον παρέλθει ἀμείλικτοι ἡ δουλεία εἶχε σαθανώσει μὲ πένθος τὴν γῆν μας ἀπὸ τοὺς βοήμους τῶν Μουσῶν δὲν ἐσώζετο οὔτε λίθος καὶ

Η ΥΠΝΑΡΟΥ

οἱ τρίβολοι εἶχον καταπνίξει τὴν ἱεράν δάφνην. Ὁ Ἀπόλλων, ὅστις ἐν τῷ μεταξὺ εἶχεν ἀποκτήσει κοσμικὰς ἐξέεις, ὅπως διαβεβαίωσι καὶ ὁ Ἄϊνε, ὁ ψάλτης τῶν ἐξορίστων θεῶν, θὰ ἐδίσταζε νὰ ἔλθῃ νὰ ἐγκατασταθῇ μονίμως εἰς χώραν, ὅπου ἀντὶ τῶν ἄλλοτε καλλιμαρμάρων νεῶν δὲν θὰ εὑρίσκειν οὔτε ἀγυρόπλεκτον καλὴν, διὰ νὰ κατοικήσῃ, αἱ δὲ ἐννεα σεμναὶ κόραι τῆς Μνημοσύνης θὰ διέτρεχον τὸν κίνδυνον νὰ λιθοβοληθῶσιν ἐνεκὰ τῆς ἀνειμένης αὐτῶν περιβολῆς.

Τὸ ἀληθές εἶναι ὅτι ἡ ὄνειροπολουμένη κάθο-

δος τῶν Μουσῶν καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος ἐβράδυνε πολὺ νὰ ἐπέλθῃ. Ἐπρεπεν ὁ πολιτισμὸς ν' ἀρχίσῃ πρότερον ἐπιτελῶν τὸ βραδύ ἔργον του, ἔπρεπε νὰ ἐξημερωθῶσι βαθμηδὸν τὰ τραχέα ἔθνη διὰ

νὰ τύχωσι πάλιν εἰς τὴν χώραν μας εὐμενοῦς ὑποδοχῆς αἱ ἀποπτῆσαι θεότητες. Καὶ πάλιν ἡ κάθοδος δὲν ἐγένετο ἀβρόα καὶ αἱ Μοῦσαι μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς Λητοῦς δὲν ἦλθον ὅλαι ὁμοῦ νὰ σκηνώσωσιν εἰς τὴν Ἑλληνίδα γῆν ὡς θίασος Βοημιδῶν μετὰ τοῦ θεατρῶνος τῶν, ἢ ὡς καραβάνιον Ἀμερικανίδων περιηγητριῶν. Ἦλθον ἀνὰ μίαν βαθμηδὸν καὶ κατὰ μικρὰ διαλείμματα, ὁρῶμεν δὲ νὰ ἡμολογήσωμεν ὅτι ἔπρεπε πολὺ, πᾶρα πολὺ ν' ἀγαπῶσιν ἐξ ἀρχαίων παραδόσεων τὴν χώραν ταύτην, διὰ ν' ἀψηφίσωσι πάσας τὰς στερήσεις, τὰς κακουχίας, τὴν ἀ-

διαφορίαν, τὴν ἐχθρὰν μάλιστα, ἣν ἀπήντησαν παρ' ἡμῶν, καὶ νὰ παραμείνωσιν.

Ἡ ὑπὲρ πάσας τὰς ἄλλας βραδύνασα νὰ κατέλθῃ ὑπῆρξεν ἡ θεὰ τῆς Μουσικῆς. Ἀπὸ τὰ λαμπρὰ αὐτῆς τεμένη, ὅπου βασιλεύει πρὸ πολλοῦ ὑπέροχος ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ, ἡ γλυκεῖα Μελπομένη ἐδίσταζε νὰ ἔλθῃ, πτοουμένη ἴσως ἀπὸ τὸν τραχὺν δοῦπον τοῦ βαρβαρικοῦ τυμπάνου καὶ ἀπὸ τὸν ἄτεχνον καὶ μονότονον ἦχον τοῦ ἀξέστου αὐλοῦ, τῶν μῶνων σχεδὸν ὀργάνων, δι' ὧν κατήνησε νὰ ἐξασκῆται ἡ λατρεῖα τῆς ἐν τῇ χώρᾳ

ταύτη. Καί διὰ τὴν ἀρήσασθαι τὸ πεπλαιωμένον πλέον ὄφρα τῆς κλασικῆς μεταφορᾶς καὶ τὴν ὁμιλήσωμεν τὴν κυριολεκτικωτέραν γλῶσσαν τῆς ἐποχῆς μας, ἢ ὁμολογήσωμεν ὅτι δὲν ὑπῆρξεν ἐν Ἑλλάδι ὡραία τέχνη μάλλον περμελημένη τῆς Μουσικῆς. Ὁ λαὸς ἀρέθη εἰς τὰς μεταμυρτυρωθείσας ἀγορᾶς παραδόσεις τῆς αἰσθητικῆς κακοφωνίας, ἂν δὲ ἐκ τῶν σπλάγγων του προέκυψε καὶ τις ἰδιόρρυθμος γνήσια μελωδία, κενεὶς δὲν τὴν ἐπεμελήθη καὶ ἀρέθη εἰς τὴν ἀρχέγονον αὐτῆς καὶ ἀκαλλιέργητον κατάστασιν. Ἡ δὲ μουσικὴ μῆρρωσις τῶν μάλλον ἀνεπτυγμένων τάξεων, περιουσιθεῖσα εἰς ἀπλήν καὶ πιθηκίζουσαν ψευδαπύχρωσιν, ἀπέληξε μόνον εἰς τὴν πολλαπλασιασμὴν ἐνὸς τῶν ἄδυνάτων βρασανιστηρίων τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ... τοῦ κλειδοκυμβάλου. Ὅτε ἡ νεάνις κατόρθωνε νὰ μάθῃ καὶ ὅλιγο πιάνο ἢ βιολιό, τὸ ἄκρον ἄκρον τῆς γυναικείας εὐρωπαικῆς μορφώσεως. Μερικοὶ πρόσφυγες Ἰταλοὶ καλλιτέχναι καὶ ὀλίγοι Γερμανοὶ προγενέστεροι ἐγκαταστάσαντες εἰς τὴν χώραν μας εἰργάσθησαν ἀληθῶς φιλοτιμῶς περὶ τῆς διαδόσεως τῆς μουσικῆς τέχνης. Πλὴν τὸ ἔδαφος δὲν ἦτο προπαρασκευασμένον καὶ αἱ προσπάθειαι τῶν δὲν ἐτελεσφόρησαν πολὺ. Ἡ μουσικὴ καλλιθησια δὲν ἠδύνατο νὰ μορφωθῆ ὅπως ἐπραπε μὲ ὀλίγα θεάτρα τοῦ ἰταλικοῦ μελοδράματος, ἀτάκτως καὶ ἐλαττωματικῶς λειτουργοῦντα καὶ ταῦτα, μὲ τὰς περιοδικὰς ἐμφανίσεις τοῦ γαλλικοῦ κωμικοῦ ἀλλοῦ, μὲ τὰς ἀγοραίας συναυλίας τῶν στρατιωτικῶν μουσικῶν. Ἡ ἑλληνικὴ τῆς μουσικῆς καλλιθησιας ἀκόμη καὶ σήμερον ὑφίσταται δυστυχῶς ἐν ὅλῃ τῆς τῆ ἀκμῆ, ἀφοῦ εἰς τὸ κυριώτερον θεάτρον τῆς Ἑλλάδος, τὸ Νέον Θεάτρον τῆς πρωτευούσης ἐκτελεῖται παρατόμως καὶ παραχρῆμα ὁ Τροβατοροσ τοῦ Βέρδη — ὁ Τρουβιρό, διὰ νὰ ἱκανοποιηθῆ ἡ μαγία τῶν γαλλίζοντων — ὑπὸ Γάλλων αἰσθητῶν ἐσχάτης τάξεως καὶ ἀφοῦ ὁ ἐγγαλληματικὸς, ὡς εὐφυῶς παρουσιάζεται, ἀπολογισμὸς τῆς ἐφετηνῆς θεατρικῆς περιόδου σημαίνει 42 μελοδράματα εἰς 80 παραστάσεις! Περὶ δὲ τῆς μουσικῆς παραγωγῆς ἐν τῇ χώρᾳ μας δὲν δύναται νὰ γείνη σοβαρὸς λόγος, ἀφοῦ αὕτη ἀκόμη εὐρίσκειται εἰς τὰ σπέρματά της. Δὲν ἐλειψάν οὐχ ἤττον αἱ συστηματικαὶ ἀποπειραὶ πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς μουσικῆς τέχνης, πᾶσιν δὲ ἀξιολογητὰ καὶ σοβαρωτὰ ὑπῆρξεν ἡ ἴδουσις τοῦ Ὁδεῖου.

Τὸ Ὁδεῖον, ἢ Μελοδῆιον, ὅπως ἐκλείπει ὑπὸ τῶν ἐφημερίδων κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἰδρύσεώς του, συνέστη πρὸ πολλῶν ἐτῶν, ἀλλ' εἰς πολὺ μεταγενεστέρην ἐποχὴν ἤρχισε νὰ λαμβάνηται μέριμνα περὶ τῆς συστηματικωτέρας αὐτοῦ λειτουργίας. Τὰς ἐκδουλεύσεις, ἢ προσέφερε τὸ Ὁδεῖον, δὲν πρέπει βεβαίως νὰ παραγνωρίζωμεν ἢ πρέπει νὰ ἀποδώσωμεν τὸν δίκαιον ἐπαινον

εἰς τοὺς φιλομούσους ἀνδρας, οἵτινες μὲ ὅλας αὐτῶν τὰς ἀλλοτρίας φροντίδας καὶ ἀγχολίας, ἐμερίμων καὶ εἰργάζοντο δικαίως ὑπὲρ τῆς παραγωγῆς του. Τὸ πενιχρὸν παρὰ τὴν ὁδὸν Πειραιῶς κτίριον ὑπῆρξε τὸ φυτόριον, ἔνθα ἐφύησαν τὰ πρῶτα ἀξιόλογα σπέρματα τῆς συστηματικῆς μουσικῆς ἀγωγῆς, οἱ δὲ ὑπάρχοντες σήμερον ὀλίγοι Ἕλληνας καλλιτέχναι, οἱ τιμῶντες διὰ τῆς μουσικῆς αὐτῶν εὐφυῆς τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα καὶ ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι καὶ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἐκείθεν ἠύσθησαν τὰ πρῶτα νάματα ἐκ τῆς διδασκαλίας τῶν κατὰ καιροὺς διακεκριμένων ἐγγυῶν καὶ ξένων καθηγητῶν καὶ διδασκάλων. Ἄλλ' οἱ πόροι ἦσαν ἐλλιπεῖς καὶ τὰ μέσα ἀτελεῖς δυστυχῶς, ἔνεκα δὲ τούτου δὲν ἐπῆλθεν ἡ προσδοκωμένη γενικωτέρα ὠφέλεια. Τὸ μέγα καὶ βαθύ στάδιον τῆς μουσικῆς ἐπιστήμης ἔμεινεν ὅλως ἀκαλλιέργητον, περιουσιθεῖσα δὲ ἡ διδασκαλία εἰς τὴν πρακτικὴν ἐμάθησιν τῆς ὄργανικῆς μουσικῆς καὶ εἰς ὀλιγίστας ἀτελεῖς γνώσεις τῆς φωνητικῆς. Τοιοῦτοτρόπως τὸ Ὁδεῖον ὑπεβόηθει μόνον ὅπως ἀναπτύσσεται ἡ ἰδιοφυῆς ὀλίγων τινῶν, ἧτις πάλιν εἶχον ἀνάγκην ἐπιστημονικωτέρας ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ μορφώσεως διὰ νὰ εὐδοκίμησιν καὶ διαπούσῃ τοιοῦτοτρόπως τὸ ὄφελος ἀπέβαινε μικρὸν καὶ χαρακτηρῶς μεμονωμένον. Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη μάλιστα ἐπεκρίθη εἰδος τι μονοτόνου καὶ στασιωτικοῦ οὐ τίνος, καὶ ἀφοῦ κατὰ τὰς ἐνισχύσεις ἐξετάσεις οἱ εὐαριθμοὶ μαθηταὶ τοῦ ἤθελον ἐκτελέσει μίαν γὰρ ὁ τὸν καὶ οἱ σπάνιοι ἐκασιτέχναι ἀμοιρῶν τῶν ὄλων ἤθελον μέλπει ἐν χορικῶν ἡμα ἐκ τῆς Φαβορίτας ἢ κερμῶν διωδῖαν ἐκ τῆς Τραβιάρτας, οἱ περισσότεροι ἀπῆρχοντο ἄγανιστημένοι, μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ Ὁδεῖου ἐξεπληροῦτο. Ἐν τοσούτω — καὶ τοῦτο εἶναι τὸ δυσᾶριστον — εἰς ὅλων τῶν μαθητῶν τῆς ὄργανικῆς μουσικῆς τοῦ Ὁδεῖου ἀκόμη δὲν ἐγένετο δυνατὸν νὰ σχηματισθῆ μία ὄρχηστρα ὑπερπρὸ καὶ πλήρης, ἂν οὐχὶ διὰ συναυλίας, τοὐλάχιστον διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ἐνὸς καὶ μόνου μελοδραματικοῦ ἐν τῇ πρωτευούσῃ θεάτρον, εἰς ὅλων δὲ τῶν ἐκασιτεχνῶν οὐδέποτε ἠδυνήθη νὰ σχηματισθῆ χορὸς εἰς ἐγγυῶν προσώπων διὰ παραστάσεις μελοδραματικῆς. Ἡ τοιαύτη δὲ διπλῆ στασιωσις, ἐνθ' ἂν ἐνὸς ἀποτελεῖ μίαν τῶν πολλῶν δυσχερειῶν, καθ' ὅν πάντοτε σχεδὸν ναυαγεῖ ἡ ὑπαρξίς εὐπειρῶς καὶ ἀνεκτοῦ μελοδραματικοῦ θεάτρον ἐν Ἀθήναις, προξενεῖ ἂν ἐτέσου καὶ ζημίαν εἰς τὰ συμφέροντα τῆς κοινωνίας μας ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἐνὸς ἐτι καὶ οὐκ ὀλίγον ἐπικερδοῦς βιοποριστικοῦ ἔργου.

Εὐτυχῶς ἡ γοργὴ φερέ, τὴν ὅποιαν ὁμολογουμένως ἀπέκτησεν ἢ ἐν γένει παρ' ἡμῖν πνευματικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ μὲρρωσις κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη, δὲν ἠδύνατο παρὰ νὰ ἐχη

τὸν ἀντίκτυπόν της καὶ εἰς τὸ πεδῖον τῆς μουσικῆς. Ἀνεφέραμεν ἀνωτέρω ὡς δείγμα τῆς μουσικῆς καλλιθησιας τὴν πληθῆραν τῶν ἀναδιδασθέντων ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ ἀθηναϊκοῦ θεάτρον μελοδραμάτων, ἐντὸς τῆς βραχείας ἐφετηνῆς περιόδου ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ ἀδικῶμεν τὸ πολὺ δημόσιον, ἔνεκα τῆς ἐπιτετηθεμένης ἀμοιρῆς τοῦ ὀλιγαριθμοῦ προνομιοῦχοι δημοσίου. Ἀπὸ τινος χρόνου ἤρχισαν νὰ παρατηρῶνται εὐχάριστα συμπτώματα μουσικῆς προόδου ἀπὸ τῆς Ἑπτανήσου, ἔνθα ἀναμνηστικῶς τὸ μουσικὸν αἶσθημα ὑπάρχει εἰς ἱστορικῶν λόγων περισσότερον, διακεκριμένον καὶ ἠδρακωμένον, ἤρχισε νὰ προσπνῆ ἀφορμὴ μουσικῆς μάλακωτέρα, ἀνάλογος πρὸς τὴν ἀρχαίαν Λυδιστὶ ἁρμονίαν. Σήμερον αἱ ἄγρια ὠρυγαὶ τῶν πενιχρῶν βρακαίων σπανιότερον παραττοῦσι τὰς ἐρήμους νυκτερινὰς ἡχοὺς καὶ τὰ νεύρα τῶν φιλοσῶν πολιτῶν, αἱ δὲ δημοτικαὶ μελωδία ἀπέκτησαν μάλακωτέρας καὶ τεχνικωτέρας φθίγγους. Πολλὰ ἀσματὰ τονίζονται ἐκάστοτε χακίεντως καὶ περιέρχονται ἄδόμενα πάσας τὰς ἑλληνικὰς χώρας. Συνέστη μελοδραματικὸς θίασος κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς Ἑλλήνων ἀποτελούμενος, ἐκτελῶν μετ' ἀρετῆς ἐπιτυχίας ὀλόκληρα μελοδράματα ἑλληνιστὶ ἐκ μεταφράσεως μὲν ἢ κατ' ἀπομίμησιν συντεθειμένα, δυνάμενος ὅμως καὶ ἔργα προτοτυπώτερα νὰ ἐκτελέσῃ εἰς τὸ μέλλον. Ἰδρῶθη Ἑταιρεία Φιλαρμονικὴ ἀξιόλογος, καθ' ἑκάστην παραγομένη. Εἶδομεν ἐπὶ τῆς ἑλληνικῆς σκηνῆς χωρὸς ὠδικούς κάλλιστα ἐξηρακωμένους καὶ ἠκούσαμεν ἐκασιτέχναις ἐξαιρετικῶς εὐδοκίμουντας. Ἐν τῇ τοιαύτῃ εὐχαρίστῳ τροπῇ ἐπομένον ἦτο νὰ ἐπέλθῃ καὶ εὐτυχῶς ἡμεῖς διὰ τὸ Ὁδεῖον.

Καὶ ἡ ἡμέρα αὕτη ἀνέτειλεν ἤδη χάριτι θεῆς. Ὁ μεγαλόδωρος καὶ εὐεργετικώτατος ἀνὴρ, ὁ συνοδεύσας ἀρρήκτως τὸ μεγατίμον ὄνομα του μὲ τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ ἔθνους, ὁ κ. Ἀνδρέας Συγγρός, μεταξὺ ἄλλων αὐτοῦ καὶ πολλαπλῶν ἀγαθοεργῶν, ἀπέβλεψε καὶ εἰς τὸ Ὁδεῖον, ὡς

κλάδον ἐκ τῶν σπουδαιωτάτων τῆς ἐθνικῆς μορφώσεως, καὶ διὰ δωρεὰς γενναίας ἐκ 200,000 δραχμῶν ἔθηκε τὰ θεμέλια, ἂν μὴ ἐξηρακωμένη ἐντελῶς, τὴν μέλλουσαν ἐπωφελεῖ τοῦ ἰδρύματος τοῦτου τύχην. Ταῦτοχρόνως συμπτῶσις εὐτυχῆς καὶ εὐδοκίμης εἰς τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ τὸ πρόσωπον, τοῦ ὁποῦ ἔχει πρῶτιστα ἀνάγκην τὸ Ὁδεῖον μας, ὅπως εὐχεμερήσῃ καὶ ἀποφέρει καρπὸν ἀνταξίους τῶν γεννημένων χάριν αὐτοῦ θυσιῶν, τὸν κ. Γεώργιον Ν. Νάζιον, νεαρὸν καλλιτέχνην ἐμφύτως πεπρωτισμένον δι' ἐξόχου μουσικοῦ ταλάντου καὶ ἐπιρρώσαντα τὴν φυσικὴν εὐφυῖαν διὰ πολυχρόνιου σοβαρῆς καὶ βαθείας περὶ τὴν ἐπιστήμην τῆς μουσικῆς σπουδῆς ἐν Μονάχῳ.

ὑπὸ τὴν δεαστήριον καὶ νοήμονα διεύθυνσιν τοῦ νέου διευθυντοῦ τὸ Ὁδεῖον πρόκειται μεταρρυθμιζόμενον καταλλήλως ν' ἀποκτήτῃ τὴν ἀληθῆ αὐτοῦ προορισμὸν, ἐν πεποιθῆται δι' δυνάμειν νὰ εἰπωμεν ἀπὸ τοῦδε ὅτι ἔρχεται νέα περίοδος μουσικῆς προόδου ἐν Ἑλλάδι. Ὁ ὄργανισμὸς αὐτοῦ ἔσται ἀνάλογος πρὸς τὸν ὄργανισμὸν τῶν κυριωτέρων ἐν Εὐρώπῃ τοιοῦτων ἰδρυμάτων, ὡς ὑπόδειγμα δὲ ἐλήθη τὸ τοῦ Μονάχου. Θὰ ἐπιδιωχθῆ δι' αὐτοῦ οὐ μόνον ἡ πρακτικὴ διδασκαλία, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀληθῆς ἐπιστημονικὴ σπουδὴ πάντων τῶν κλάδων τῆς τέχνης. Ταῦτοχρόνως δὲ μετὰ τῆς μουσικῆς θὰ τεθῶσι τὰ θεμέλια τῆς ἀληθοῦς διδασκαλίας τῆς δραματικῆς τέχνης, ἧς τόσαι μέχρι τοῦδε ἐγένοντο ἀνεπιτυχεῖς ἀποπειραὶ καὶ ἧς ἢ ἐκ παραλλήλου σπουδῆ θὰ μορφώσῃ τοὺς ἀληθεῖς καλλιτέχναις.

Τοιοῦτοτρόπως ἀνεγείρονται αἱ βάσεις, ἐρ' ὧν θὰ στηριχθῆ εἰς τὸ μέλλον ἡ ἑλληνικὴ σκηνή, ἢ ἀρθεῖσα μέχρι τοῦδε εἰς τὴν περμελημένην αὐτοφυῆς τῆς. Τὸ ἔργον εἶναι μέγα, ἀλλ' αἱ ἐλπίδες τῆς εὐδοκίμης εἶναι πολλαὶ καὶ ὑπὸ τὸ κράτος αὐτῶν χαίρετιζόμεν τὴν ἀναγέννησιν τοῦ Ὁδεῖου τῶν Ἀθηνῶν, τοῦ μόνου εὐπειρῶς καὶ ὧν ἢ Μελοπνεύση ἀνευρίσκει ἐνταῦθα μετὰ τόσους αἰῶνας.

X. ANNINOS

ΕΠΙ 17 ΕΤΗ ΝΕΚΡΟΣ

Διήγημα

Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελ. 97.

Ἄφνης ἤκουσα βήματα καὶ στραφεὶς εἶδον ἀπέναντί μου τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, ὅστις ἐκάλει ἐκαστὴν γραμματέα μου.

— Ὁ Λαίυτον ὁ ἐπιστάτης, εἶπεν, ἔφθασε μόλις πρὸ ὀλίγου ἐκ Βαλλαράτης καὶ ἐπιθυμεῖ νὰ σὰς ἰδῇ διὰ σπουδαίαν ὑπόθεσιν.

— Νὰ μὲ ἰδῇ; διὰ τί;

— Θέλει νὰ λάβῃ ὁδηγίαν διὰ τὸ ὄρυχεῖον τῆς Οὐαλζίρης. Ἐπὶ τέλους ἔπαυσαν νὰ ἐργάζονται εἰς τὸ μεταλλεῖον τοῦ μαλύδου καὶ ἡ παραγωγὴ τοῦ χρυσοῦ εἶνε τόσον πλουσία, ὥστε συμβουλεύει νὰ παρουσιάσεται τὴν ἐκμετάλλευσίν του ἐν εἶδει ἐταιρίας εἰς τὴν ἀγορὰν τοῦ Μέλθουρν ἀμέσως. Θέλετε νὰ σὰς τὸν φέρω;

— Ὅχι! ἀπακρίθην. Ἄφησέ με μόνον μου.

— Δὲν θὰ ἦσθε καλά, κύριε, ἀνταπάντησεν ἐκεῖνος. Γνωρίζετε βέβαια τὸν Λαίυτον, ὅστις διηύθυνε συνήθως τὸ ὄρυχεῖον τοῦ Πουόγκ, καὶ ὅστις τώρα εἶνε ἐπιφορτισμένος τὴν διεύθυνσιν τῆς Οὐαλζίρης;

— Δὲν τὸν γνωρίζω καὶ οὔτε ἐπιθυμῶ νὰ κάμω τὴν γνωριμίαν του. Διῶξέ τον!

Πρὸς στιγμὴν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος; ἐδίστασε, εἶτα ψιθυρίζων μὲ χαμηλὴν φωνὴν ἀπεσώθη.

Ὅταν ἔμεινα μόνος, ἐπροσπάθησα καὶ πάλιν νὰ δώσω ὀριστικὴν τινα μορφήν εἰς τὰς ιδέας μου, διότι τὰ πάντα ἐφαίνοντο ὀμιχλώδη καὶ συγκεχυμένα καὶ ἡ ἀγωνία τοῦ πνεύματός μου ἦτο ἀπερίγραπτος.

Δὲν παρήλθε πολλὸς καιρὸς καὶ μία ὑπηρετρία ἐνεφανίσθη λέγουσα:

— Ἡ κυρία ἐπιθυμεῖ νὰ σὰς ἰδῇ εἰς τὴν αἴθουσαν, κύριε.

Ἐπήκουσα εἰς τὴν πρόσκλησιν ταύτην προθύμως.

Εἰσελθὼν ἐκεῖ εὗρον τὴν γυναῖκα, ἥτις μὲ ἀπεκάλει σύζυγόν της, καθήμενη ἐπὶ χαμηλῆς κινητῆς ἑδρας. Πλησίον αὐτῆς ἴστατο γέριον κοντὸς καὶ χονδρὸς μὲ μακρὰν ρεδιγκόταν καὶ χρυσοῦ διόπτρα.

— Ἄ! ἀγαπητέ μοι Θώρνδουκ, ἀνεφώνησεν οὗτος χαριετίζων με μετὰ ψυχικῆς δικησύσεως. Πῶς εἶσαι ἀπόψε;

— Δὲν ἔχω τὴν εὐχαρίστησιν νὰ σὰς γνωρίζω, ἀπάντησα ἐγώ.

— Δὲν μὲ γνωρίζετε; Ἐλάτε δὲ, ἐλάτε, συλλογισθῆτε. Δὲν ἐνθυμησθε τὸν ἱατρὸν Στάμφορν;

— Ὅχι, δὲν τὸν γνωρίζω.

Ἡ γυνὴ παρετήρησεν αὐτὸν μὲ βλέμμα ἐμφαν-

τικόν, ἐνῶ οὗτος προέβηκε πρὸς ἐμὲ παρατηρῶν με ἀσκαρδαμυκτὶ ἐντὸς τῶν ὀφθαλμῶν.

— Τί ἐλέγχετε πρὸς τὴν σύζυγόν σας; ἤρωτησεν αἴφνης.

— Τί ἐλεγα; ἔ... τὴν ἀλήθειαν! Λέγει πῶς εἶνε σύζυγός μου, ἀλλ' ἐγὼ ποτὲ δὲν τὴν ξαναεἶδα. Χθὲς μετέφερα σπουδαίαν ἐπιστολὰς τῆς ὑπηρεσίας ἀπὸ τὸ Λονδίον εἰς τοὺς Παρισίους, ὅτε μόλις ἤξεύρω τί συνέβη· ἀλλὰ θαρρῶ ὅτι δύο κακούργοι μ' ἐκτόπησαν κατακέφαλα, καὶ ἐξάλισθον, καὶ τίποτε ἄλλο δὲ ἐνόησα, μέχρις οὗ ἐξύπνησα ἀπόψε καὶ εὐρέθην εἰς ξένον σπῆτι καὶ ἡ κυρία αὕτη μὲ θέλει καὶ καλὰ σύζυγόν της! Κάποια δολοπλοκία ὑπάρχει μέσα εἰς ὅλα αὐτὰ, καὶ ἴσως σεῖς δύνασθε νὰ μοῦ εἰπῆτε, ποῦ εὐρίσκονται αἱ ἐπίσημοι ἐπιστολαὶ καὶ τὰ χρήματα;

Ὁ ἱατρὸς δὲν ἀπήντησεν, ἀλλὰ στραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα σοβαρῶς εἶπε:

— Αὐτὸ εἶνε πολὺ λυπηρὸν, κυρία. Φοβοῦμαι μήπως ὁ σύζυγός σας ἐτρελλάθη.

— Ἀπατάσθε, ἐφώνησα βιασίως· εἶμαι τόσον εἰς τὰ σωστά μου ὅσον καὶ σεῖς· ἀλλ' ἐν τῷ φρικτῶν αὐτῆ μυστηρίον δὲν διασκαρηνίσθη ταχέως, αἰσθάνομαι ἀληθινὰ ὅτι θὰ τρελλαθῶ.

— Καὶ ὁμως δὲν εἶσθε καλὰ ἀπόψε. Πρέπει νὰ σκερθῶμεν εἰς ποίαν θεραπείαν θὰ σὰς ὑποβάλωμεν, εἶπεν ὁ ἱατρὸς.

— Δὲν ἔχω ἀνάγκην ἀπὸ κανὲν τῶν θαυμασίων ἱατρικῶν σας, κύριε. Μοῦ εἶπαν ὅτι εἶμαι εἰς τὴν Αὐστραλίαν· ἀλλὰ τότε, ὄφειλόν νὰ ἐπιστρέψω ἀμέσως εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ νὰ ἐξηγήσω τὴν αἰτίαν τῆς ἀπουσίας μου.

— Ἰατρέ, ὁ σύζυγός μου φαίνεται, ὅτι κατέχεται ὑπὸ τῆς φρεναπάτης ὅτι τοῦ ἔκλεψαν σπουδαῖα τινα ἔγγραφα, ἀνεφώνησεν ἡ γυνὴ ἐναγωνίως.

— Δὲν κατέχομαι ὑπὸ φρεναπάτης, κυρία! εἶπα κἄπως ὀργισμένος. Ὅτι ἐπιθυμῶ εἶνε νὰ μοῦ ἐξηγήσετε πῶς ἔτυχε νὰ εὐρίσκωμαι ἐδῶ.

— Μονομανία προσήλωτος, εἶπε μὲ χαμηλὴν φωνὴν ὁ ἱατρὸς. Αὕτη ἀναπτυσσομένη συχνάκις λαμβάνει τὰς μορφὰς τῆς βιαιότερας παραφροσύνης καὶ ἀνάγκη νὰ κατῆται ὁ πάσχων ἐν ἀπομονώσει καὶ νὰ ἀπαρνηθῶσιν ἐπ' αὐτοῦ.

— Ἀκούσατέ με, εἶπα μὲ θυμόν. Οἱ φόβοι σας περὶ τῆς καταστάσεως τῆς υἱείας μου εἶνε ἀβάσιμοι. Ἐγὼ φρονῶ, ὅτι ἔγινε θῆμα κακούργου τινὸς μηχανορραφίας. Σὰς λέγω, ὅτι μ' ἐκλαμβάνετε ἀντὶ ἄλλου τινὸς ἀνθρώπου. Ἐγὼ εἶμαι ὁ Κάρολος Κόννιγκαμ, ὑπάλληλος τοῦ ἐν Λονδίῳ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν.

— Πολὺ καλὰ, ἀγαπητέ μου, πολὺ καλὰ, ὑπέλαβεν ὁ ἱατρὸς, θέτων τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὤμου μου. Θὰ τὸ πιστεύσωμεν ἐὰν ἀγαπάτε. Ἦσυχάσατε· συλλογισθῆτε ὅτι ἡ σύζυγός σας εἶνε νευρική καὶ ἀδύνατος.

Ἀπέστρεψα ἐν ἀθυμίᾳ τὸ πρόσωπόν μου, ἀπὸ ἄπσαι αἱ προσπάθειά μου, ἵνα κάμω νὰ μ' ἐνοήσωσι, διήγειραν τὴν δυσπιστίαν τοῦ μοῦρου ἐκεῖνου ἱατροῦ, ὅστις προφανῶς ἐνόμιζεν, ὅτι ἤμην παράφρων.

Ἡ θέσις μου ὄλονεν ἐγίνετο παραδοξοτέρα.

Ἐξῆλθα βαδίζων μὲ μεγάλα βήματα εἰς τὰ πέριξ καὶ ἐχώθην εἰς πυκνὸν δάσος ἐξ ὑψηλῶν καὶ πολυφύλλων ἀκακίων. Ἐξήκολούθησεν δὲ ὄλονεν περιπατῶν, μὴ φροντίζων ποῦ τὰ βήματά μου μ' ἔφερον, μέχρις οὗ ἐπὶ τέλους κατακουρασθεὶς κατέπεσα ἐπὶ τινος ἀποκεκομμένου κορμοῦ καὶ παρεδόθην εἰς νέαν σειρὰν συλλογισμῶν.

Τὰ πάντα ἦσαν ἐν βελουτῇ σιγῇ, πλην τῶν ἀπαισιῶν κορυφῶν τῶν νυκτοβίων πτηνῶν καὶ τοῦ ἀσθενοῦς τῶν φύλλων ψιθυρισμοῦ. Ὁ ψυχρὸς ἀνεμος ἐδρόσισε κατὰ μικρὸν τοὺς καταφλεγόμενους κροτάφους μου, καὶ ἦτο τόσον καταπραυντικὸν τὸ ἀποτέλεσμα, ὥστε ἀπεκοιμήθην. Ὁ πρωϊνὸς ἥλιος εἰσέδυσεν εἰς τὸ πυκνὸν φύλλωμα τῶν δένδρων, ὅτε ἀρυπνίσθην καὶ ἐξῆλθον ἐκ τοῦ δάσους.

Ἄνευ πολλῆς δυσκολίας ἐπανέλαβον τὰ πρὸς τὴν κατοικίαν βήματά μου, μόνον καὶ μόνον ἵνα περιέλθω εἰς πολὺ μεγαλειότεραν ἀμυγνίαν. Ἡ αὐτοκαλουμένη σύζυγός μου ἦτον ἀδιάθετος, καὶ δὲν ἐξῆλθε τοῦ δωματίου της· καὶ ἐγὼ ἀσκόπως περιεπλανώμενος πέριξ τοῦ μέρους ἐκεῖνου, ζητῶν νὰ ἀνακαλύψω κἄτι ἐξηγοῦν τὴν θέσιν μου.

Ἐν δωμάτιον, εἰς τὸ ὅποιον εἰσῆλθα, προφανῶς ἦτο σπουδαστήριον. Παρατηρῶν τὰ ἐν αὐτῷ βιβλία, τὰς ὀλίγας ἐκλεκτὰς εἰκόνας καὶ τὴν σειρὰν τῶν τηλεφώνων, ἐκάθισα πρὸ τῆς τραπέζης. Φυλλολογῶν τὰ ἐνώπιόν μου ἔγγραφα καὶ ἐξετάζων αὐτὰ, εἶδον ὅτι ἀνεφέροντο εἰς ἐπιχειρήσεις ἐκμεταλλευτικὰς καὶ εἰς ὑποθέσεις ἐπασχολούσας μεγάλα χρηματικὰ κεφάλαια. Πολλὰ τῶν ἐπιστολῶν καὶ σημειώσεων ἀνεγνώριζα ὅτι ἦσαν γεγραμμένα διὰ τῆς χειρὸς μου, ἀλλ' αἱ ὑπογραφαὶ αὐτῶν ἦσαν «Φραγκίσκος Θώρνδουκ» καὶ ὁ διὰ τὴν ἐπιστολογραφίαν χάρτης ἔφερον ἐν ἐπικεφαλίδι «Μεγάλα χρυσοφυρεῖα τοῦ Πουόγκ. Γραφεῖον ὁδὸς Κόλλινς ἀριθ. 296. Μέλθουρν.» Οἱ ὀφθαλμοί μου ἔπεσαν ἐπὶ ἡμερολογίου τινὸς καὶ εἶδον, ὅτι δὲν μὲ εἶχαν ἀπατήσῃ, ἦτο τὸ ἔτος 1888!

Ἐπὶ χρόνον τινα ἐκάθισα καταβυθισμένος εἰς σκέψεις. Ἐκ τῶν συμβάντων μοι κατὰ τὰς παρελθούσας ὀλίγας ἡμέρας ἐνόησα, ὅτι ὄφειλον νὰ καταβῶλον ἐνεργητικὴν τινα προσπάθειαν, ἵνα λύσω τὸ αἰνίγμα καὶ νὰ ἐξηγήσω πῶς παρήλθον τὰ μεσολαβούντα δέκα ἑπτὰ ἔτη. Ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐκοιμήμην τόσον καιρὸν, ὅπως ὁ Ἐπιμανίδης· θὰ ἤμην, θὰ ὑπῆρχα, θὰ ἔζων κατὰ τὴν χρονικὴν ταύτην περίοδον. Ἀλλὰ ποῦ καὶ πῶς;

Ἐκ τῶν κατὰ τὴν παρελθούσαν νύκτα λόγων τοῦ ἱατροῦ σαφῶς ἐφαίνετο, ὅτι ἐν ἔμεινα ἐκεῖ θὰ

μὲ ἔθεταν ὑπὸ περιορισμὸν ὡς τρελλὸν καὶ θὰ μ' ἐμπόδιζαν νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ νὰ προσπαθῆσω νὰ λύσω τὸ αἰνίγμα τῶν συμβάντων μου κατὰ τὸ μεσουρασιακὸν ἐκεῖνο ταξιδίδιον μου. Σκερθεὶς λοιπὸν περὶ τῶν ἀπαιτουμένων χρημάτων, ἠγέρθην καὶ ἀνερευθὼν τὰ συρτάκια τῆς τραπέζης, ἀνεκάλυψα μικρὸν τι χρηματοκιβώτιον. Ὁρμαθῆς κλειδίον εὐρίσκατο ἐν τῷ θυλακίῳ μου, δι' ἐνὸς τῶν ὁποίων ἤνοιξα τὸ κιβώτιον καὶ κατεσπυραμένως μετρῶν τὸ περιεχόμενον του εὗρον τριακοσίας περίπου λίρας εἰς χρυσὸν καὶ τραπεζικὰ γραμμάτια. Τὸ ποσὸν τοῦτο ἦρκει διὰ τὸ ταξιδίδιον καὶ μετὰ χαρᾶς ἐβάλα ὅλα τὰ χρήματα ἐκεῖνα ἐντὸς τῶν θυλακίων μου.

Ἐν μεγίστῃ βίᾳ ἔγραψα ὀλίγας γραμμὰς πρὸς τὴν μυστηριώδη σύζυγόν μου πληροφορῶν αὐτὴν περὶ τῆς προθέσεώς μου καὶ παρακκλήων νὰ μὴ μὲ ἀκολουθήσῃ, ὑποσχόμενος νὰ ἐπανέλθω ἅμα λάθω τὰς ἀπαιτουμένας πρὸς καθησύχασιν τοῦ πνεύματός μου πληροφορίες.

Καλέσας τὸν Χάλλετ, τὸν γραμματέα μου, τοῦ ἔδωκα τὴν ἐπιστολήν μὲ διαταγήν νὰ μὴν ἐγχειρίσῃ αὐτὴν εἰς τὴν ἐν τῷ δωματίῳ τῆς ἀσθενῆς γυναῖκα πρὸ τῆς ἐσπέρας· εἶτα συναθροίσας ὀλίγα τινα πράγματα καὶ θέσας ἐντὸς μικροῦ σάκκου ἀπῆλθον ἐκ τῆς οἰκίας. Τὸ τραῖνον μὲ μετέφερεν εἰς Μέλθουρν καὶ τὴν ἰδίαν ἐκεῖνην ἐσπέραν ἐπέβαινον ἀτμοπλοῖοι τινὲς ἐκπλέοντες ἐκ τοῦ Λιμένος Φιλίππου.

Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν κατειχόμενος ὑπὸ τρομαρῆς ἀγωνίας καὶ φόβου μήπως ἀναγνωρισθῶ, διότι κἀπερ θῆμα τῶν περιστάσεων, οὐχ' ἦττον ἤμην ἐγκληματικὸς καὶ δὲν ἐγνωρίζον εἰς τίνος χεῖρας αἱ μὴ ἐγχειρισθεῖται ἐπίσημοι ἐπιστολαὶ περιέπεσαν καὶ τίνες ὡς ἐκ τοῦτου προήλθον περιπλοκαί· ἀλλὰ φθάσας εἰς Λονδίον ταχέως ἐθεοβιώθην, ὅτι ἡ μορφή μου εἶχε τόσον μεταβληθῆ, ὥστε κανεὶς δὲν μὲ ἀνεγνώριζε πλέον.

Ἀναζητῶν τὰ ἔτη τοῦ παρελθόντος σταδίου μου, προσέκοψα εἰς πολλὰς δυσκολίας καὶ μόνον ἐν Παρισίοις ἠδυνήθην νὰ ἀνακαλύψω τὸν μίτον τοῦ μυστηρίου. Ἐνῶ ἐφυλλομέτρον τὴν σειρὰν τῶν φύλλων τοῦ «Φιγάρω» τοῦ ἔτους 1871, εὗρον ὅτι τὴν 5 Ἀυγούστου ἡ νυκτερινὴ ταχυδρομικὴ ἀμαξοστοιχία ἐρχομένη ἐκ Καλαὶ εἰς Παρισίους, ἐνῶ προσήγγιζεν εἰς Ἀμένε, συνεκρούσθη μετὰ τινῶν ἀμαξίων καὶ ἐντελῶς καταστράφη, φονεῦθέντων ἐπτά καὶ πληρωθέντων εἰκοσι ἀνθρώπων. Ἀλλὰ τότε συγχρόνως συνέβη καὶ τρομερὸν τι τραγικὸν συμβάν. Ἐν τινι διαχωρισματι τῆς πρώτης θέσεως ἦσαν δύο ἄνδρες, καὶ ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν μεταξὺ τῶν ἀποσκευῶν του εἶχε καὶ δερμάτινον σάκκον, περιέχοντα μέγα χρηματικὴν ποσὴν εἰς ἀγγλικὰ τραπεζικὰ γραμμάτια καὶ εἰς χρυσὰ νομίσματα. Ἀμφοτέρω ἐπληρώθησαν σοβαρῶς εἰς τὴν κεφαλὴν κατὰ τὴν σύγκρουσιν, ἀλλ' ὁ εἰς,

ἵνα γείνη κάτοχος τῶν χρημάτων, ἐπωφεληθεὶς τῆς συγχύσεως, ἥτις ἀμέσως ἐπικολούθησεν, ἐξέκένωσε τὸ περιστροφόν του καὶ ἐρόνησε τὴν συνοδοιπόρον του. Ὁ φονεὺς ἐδραπέτευσεν ἤδη φέρον μὲθ' ἐκυτοῦ τὴν μερίδα ἐκείνην τῆς λείας, ἥτις ἦτο εὐμετακόμιστος, ὅτε συλληφθεὶς ἀπήχθη εἰς Παρισίους.

Ἄλλη πάλιν περιπλοκὴ αὐτῆ! Ἐγὼ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἤμην ὁ φονεὺς, καὶ οὐτε ἦτο δυνατόν νὰ εἶμαι ὁ φονευθεὶς· ἀλλ' ὅμως ὁ σάκκος ὁ περιέχων τὸν χρυσόν, περὶ οὗ ἐγένετο λόγος, ἦτο προδήλως ἐκεῖνος, ὃν ἐνεπιστεύθησαν εἰς τὴν φροντίδα μου!

Μετὰ περιεργείας ἐζήτησα τοὺς ἀιθμούς τῶν ἐπομένων ἡμερῶν καὶ εὔρον πολλά περὶ τῶν καταθέσεων ἐνώπιον τοῦ ἀνακριτοῦ καὶ τῆς ἐπακολουθησάσης δίκης τοῦ κατηγορουμένου ἐπὶ φόνῳ ἐκ προμελέτης. Ἀνεφέρετο δὲ ὅτι ἦτο νέος καὶ καλῶς ἐνδεδυμένος, εἰ καὶ φερόμενος ἀλλοκότως· ὅτι ἤρνεϊτο νὰ εἴπῃ τ' ὄνομά του ἢ ὅτι δῆποτε περὶ ἐκυτοῦ καὶ ἐτήρει πείσμανα σιγὴν καθ' ἀπάσας τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς ἡ δίκη διήρκεσε. Θὰ ἦτο δὲ πολὺ κοστος ἡ δίκη ἐκείνη, ὡς ἠδυνάμην νὰ κρίνω ἐκ τῶν πρακτικῶν, καὶ ὁ συλληφθεὶς ἔνοχος, ἕνεκα μικρᾶς τιμῆς ἀντιφάσεως κατὰ τὴν ἐπιβεβαιωτικὴν ἀπόδειξιν τῆς ἔνοχῆς του, ἐσώθη ἐκ τῆς λαίμητρός μου καὶ κατεδικάσθη εἰς ισόβιον ἐξορίαν εἰς τὴν Νέα, Καληδονίαν.

Ἐδῶ ἔληγον πάσαι αἱ εἰδήσεις, μολονότι δὲ ἀνεζήτησα εἰς τὰ φύλλα τῶν ἐφημερίδων ἐπὶ δύο κατ' ἐξακολούθησεν ἔτη, οὐδὲν εὔρον πλέον. Ὡστε ἡ μόνη ἐλπίς μου ἐστηρίζετο ἐπὶ συνεντεύξεώς μου μετὰ τοῦ μυστηριώδους ἐκείνου καταδίκου, ὅστις ἠδύνατο νὰ μὲ διαρωτίσῃ, ὡς πρὸς τὴν θέσιν ἐμοῦ εἰς τὴν τρομερὰν ταύτην ὑπόθεσιν, καὶ ἐπὶ τούτῳ ἀνεζήτησα ἀξιωματικόν τινα ἐν τῷ τμήματι τῶν φυλακῶν, ὅστις ἄλλοτε μοῦ ἦτο λίαν γνωστός. Αὐτὸς ἔκατοτε εἶχεν ἀποσυρθῆ τῆς ὑπηρεσίας καὶ, ὅπως πολλοὶ ἄλλοι, δὲν μ' ἐνεθυμείτο. Παρουσιασθεὶς ὡς Ἄγγλος τις δι' ἐκείνου προσπαθῶν νὰ ἀνακαλύψω ἕνα στενωπὸν συγγενῆ μου καὶ προτείναν αὐτῷ νὰ τὴν πληρώσω γενναίως διὰ τὰς πληροφορίες του, τὸν κατέπεισα νὰ ζητήσῃ συνέντευξιν μετὰ τοῦ τμηματάρχου καὶ νὰ βεβαιωθῆ πῶς ἠδύνατο νὰ εἰσοθῆ ὁ διὰ τὸ περᾶδόν του ἐγγλεμὰ ἐξορισθεὶς.

Ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν ἐπίσκεψίν μου σημειώσας τις περιήλθεν εἰς χειρὰς μου ἐπιβεβαιούσα ὅτι, ἀφοῦ ἐπὶ πέντε ἔτη διέμειναν ἐν τῇ ἀποικίᾳ ὁ ὑπ' ἀριθ. 7403 καταδικασ, ὅστις εἶχε κατεδικασθῆ εἰς εἰρκτὴν διὰ βίου ἐπὶ φόνῳ, ἐδραπέτευσε διὰ λέμβου συντορευμένους ὑπὸ τινος Λυγούστου Δουράνδου, ἐτέρου καταδίκου ὑπετίθετο δ' ὅτι ἐπνίγησαν θαλασσοπλοῦντες, ἐὰν δ' ἐσώθησαν θ' ἀπέβησαν ἐπὶ τῆς ἀκτῆς τῆς Αὐστραλίας.

Νὰ ἀνακαλύψω τὸν ἄνθρωπον τὴν καλούμενον Δουράνδον δὲν ἦτον εὐκόλον πράγμα· ἀλλ' ἂν ἐπετύγγανον, αὐτὸς θὰ ἠδύνατο νὰ μοῦ εἴπῃ πῶς εὐρίσκατο ὁ παλαιὸς σύντροφός του. Ἦμην ἐν ἀμφιβολίᾳ περὶ τοῦ αποτελέσματος τῆς ἐρευνῆς μου. Δὲν ἦτο τάχα πιθανόν νὰ μὴν ἀνεῦρω μὲθ' ὅλα ταῦτα τὰ ἔγνη του; Οὐχ ἦττον ἐδημοσίευσσα εἰς τὰς κυριωτέρας αὐστραλιακὰς ἐφημερίδας βραχυεἰάν τινα σημείωσιν πρὸς τὸν Λυγούστον Δουράνδον, τὸν ἄλλοτε διακείμενον εἰς Γέγγκεν τῆς Καληδονίας, δηλοῦσαν ὅτι ὁ συναξιδιώτης του ἐκ τῆς νήσου Νέα Καληδονίας πρὸς τὴν αὐστραλιακὴν ἠπειρον κατὰ τὸ 1876 ἐπεθύμει πολὺ νὰ τὸν ἐνταμώσῃ, καθότι εἶχε τι σπουδαῖον νὰ τὸ κοινοποιήσῃ. Τοῦτο δὲ ἦτο τὸ μόνον μέσον, δι' οὗ ἠδυνάμην νὰ ἐλπίσω ὅτι θὰ τὸν εὔρω, καὶ συγχαιρῶν ἐμαυτῷ, ὅτι εἶχον συντάξῃ τὴν τόσον ἐντέχνως γεγραμμένην πρόσκλησιν, μὲθ' ὑπομονῆς ἀνέμενον τὸ ἀποτέλεσμά της.

Πολλὰ παρήλθον ἐβδομάδες χωρὶς νὰ λάβω ἀπάντησιν, καὶ εἰς μάτην ἐσκεπτόμην ποῖον τρόπον ἄλλον νὰ ἐρεῦρω, ἵνα προσεγγίσω τὸν ἀποδράντα κατάδικον, ὅτε ἡμέραν τινὰ ὁ ὑπηρετὴς τοῦ ξενοδοχείου μοῦ ἀνήγγειλεν ὅτι κύριός τις ἐπεθύμει νὰ μὲ ἴδῃ. Φυσικῶς τῷ λόγῳ συνεπέρανα ὅτι ἦτο αὐτός καὶ ἐπροθυμοποιήθη νὰ τὸν δεχθῶ.

Ἄλλὰ κρίνατε ὅποια ἡ κατὰπληξίς μου, ὅτε εἰσώρησεν εἰς τὸ δωμάτιόν μου ποῖος; — ὁ γραμματεὺς μου!

— Ἐ, γερωντάκι μου, εἶπεν αὐτὸς μετὰ οἰκειότητος δίδων τὴν χεῖρά του· καὶ δὲν μοῦ λέγατε διατί ὅλα αὐτὰ τὰ ἀνεζήγητα μυστήρια; Ἐμεινα ἄφωνος ἐκ τῆς ἐκπλήξεως.

— Εἶδα τὴν δημοσίευσιν εἰς τὸν «Ἄργον», ἐξακολούθησεν αὐτός, καὶ συμπεραίνων ὅτι καὶ τι ἐτοίχευ, ἀνεχώρησα ἀμέσως ἐκ τοῦ Μέλβουρν. Τί συμβαίνει;

— Τὴν δημοσίευσιν; εἶπον μετὰ δισταγμοῦ.

— Ναί. Ἐπιθυμεῖτε νὰ μὲ ἴδῃτε.

— Ἀνθάνεσθε· ἐγὼ ὄχι.

— Ἄλλ' ἡ δημοσίευσίς σου ἀπηυθύνετο πρὸς τὸν Λυγούστον Δουράνδον, τὸν ταπεινὸν δοῦλόν σας, ὅστις συνεμερίσθη τὴν τύχη σας εἰς τὸ Γέγγκεν καὶ ὅστις ἐδραπέτευσε μαζί σας!

— Τί; Πῶς; ἠρώτησα ἑαθαμβός· εἶχον κατεδικασθῆ ἐγὼ ἐπὶ φόνῳ;

— Βέβαια· εἶχατε κατεδικασθῆ σεις ἐπὶ φόνῳ, ὅπως ἐγὼ ἐπὶ πλκστογραφίᾳ. Ἄλλὰ φαίνεται ὅτι εἴσθε καὶ τώρα τόσον τρολλῆς, ὅσον καὶ ὅταν ἀνεχωρήσατε πρὸ ἐξ μηνῶν ἀφηνδιῶς ἐκ τῆς κατοικίας σας. Τί ἔχετε;

— Εἴσθε σεις ὁ Λυγούστος Δουράνδος; ἠρώτησα.

— Αὐτὸ εἶνε τὸ βαπτιστικόν μου ἐπώνυμον, ἂν καὶ τὸ ὄνομα Ἰωάννης Χάλλετ τώρα μοῦ ἀρμύζει καλῆτερα!

— Τότε ἔκουσε με, ἀνεφώνησα. Ἴσως δὲν εἶμαι ἀκόμη ἐντελῶς εἰς τὰ σωστά μου, ἀλλ' ἐλησμώνησα τὰ πάντα. Εἶπέ μοι, πῶς ἐδραπέτευσαμεν, πῶς ἐγένετο πλοῦσιος καὶ πῶς; σὺ εἶσαι γραμματεὺς μου.

Με κρητέρησε πρὸς στιγμὴν δυσπίστως, καὶ ἀφοῦ ἐπανελάθειν ὅτι ἔχω βέβαια χάσῃ τὸν νοῦν μου, διηγῆθη πῶς ἐδραπέτευσαμεν.

Τὰ κατὰ τὴν δραπέτευσίν μου ἐν συνόψει ἔχουν ὡς ἐξῆς:

Φαίνεται ὅτι αἱ δύο μας ἤμεθα σύντροφοι εἰς τὸ αὐτὸ εἶδος τῆς ἐργασίας καὶ ἐπὶ πολλοὺς μῆνας παρεσκευάζομεν ὁμοῦ τὸ σχέδιον τῆς δραπέτευσέως μας, μέχρις οὗ ἡμέραν τινὰ εὐρόντες λέμβον, ἐντὸς τῆς ὁποίας καταλλήλως ἐτοποθετήσαμεν κἀθδον τινὰ ὕδατος καὶ ὀλίγα δίπυρα, ἐπωφελήθημεν παρουσιασθεῖσας εὐκαιρίας καὶ ἐρύγαμεν. Ἀφοῦ ἐπὶ ἀναριθμήτους ἡμέρας ἐθλασσοποροῦμεν ἀσκόπως ἀπὸ τὴν Κοραλλίνην θάλασσαν ὑπὸ φλογερὸν ἥλιον, ἐπὶ τέλους ἀπέβημεν νεκροὶ μαλλον ἢ ζῶντες πλησίον τοῦ αὐστραλικοῦ λιμένος Κούρτης. Ὑπερβίοντες διὰ τὴν ἀπελευθέρωσίν μας, ἀμέσως ἐπεδόθημεν εἰς ἀναζήτησιν βιοποριστικοῦ τινος ἔργου καὶ τέλος ἐγένετο μετὰλευταί. Ἡ τύχη μοῦ προσμεριδίασεν. Ἡυδοίμησα εἰς τὸ ἔργον μου, κηράσα τίτλους ἰδιοκτησίας καὶ μεγάλως ὠφελήθη εἰς ἐπιχειρήσεις κερδοσκοπικὰς, ἐνῶ ὁ σύντροφός μου πάντοτε ἀτυχῆ· συνετηρεῖτο ἀπὸ τὰ πρὸς αὐτὸν ἐλῆθ μου. Μετὰ ἑπτὰ ἔτων διαμονὴν εἰς τὰ ὄρυγεῖα, ἐνυμφεύθη μετὰ πλουσίας γυναικὸς καὶ μετώκησα εἰς Μέλβουρν.

— Καὶ ποία εἶνε τώρα ἡ κατάστασίς μου, τὸν ἠρώτησα ἀφοῦ ἐτελείωσε τὴν διήγησίν του.

— Εἴσθε ἰδιοκτῆτης τῶν δύο πλουσιωτέρων χρυσορυχείων τῆς ἐπαρχίας Βικτωρίας; καὶ ἐγὼ πάντοτε πτωχὸς; Λάζαρος εἶμαι ὁ ἰδικίτερος γραμματεὺς σας.

— Πολὺ ἰδικίτερος, ἐπρόσθεσα μειδιῶν, ἀφοῦ ὁ μὲν προϊστάμενος κατεδικάσθη ἐπὶ φόνῳ, ὁ δὲ ὑπηρετὴς ἐπὶ πλκστογραφίᾳ.

Διὰ τῆς ἀρηγήσεως ταύτης τ' ἐν τῇ ζωῇ μου κενὴν ἐπληρώθη καὶ ἐμαθον, ὅτι ὁ μυστηριώδης ἐκεῖνος καταδικασ, τοῦ ὁποίου ἐπροσπάθησα νὰ εὔρω τὰ ἔγνη, ἤμην ἐγὼ ὁ ἴδιος.

Ἦμην ἔρα φονεὺς; Ὅτι ἤμην ἀθῶος ἦτο πρόδηλον, διότι λογικὸν μόνον ἦτο νὰ ὑποθέσῃ τις ὅτι, μετὰ τὴν σύγκρουσιν οἱ συνοδοιπόροι μου ἀπεπειράθησαν νὰ μὲ ληστεύσωσι καὶ ὅτι ὑποκασιζῶν τὰ χρήματά, ἅτινα μοῦ εἶχον ἐμπιστευθῆ, ἐξεκένωσα τὴν ἀπιστίαν βολῆν. Βλέπων δὲ ὅτι ἐφόνευσα τὸν κλέπτην καὶ φεβηθεὶς τὰς συνεπείας ἐπλήρωσα τὰ θυλάκιά μου μετὰ τὰ χρήματά καὶ συνελήθη, ἐνῶ ἐδραπέτευα.

Διατί ἠρνήθη νὰ δώσω οἰκνδήποτε ἐξήγησιν περὶ τοῦ ἐκυτοῦ μου κατὰ τὴν δίκην δὲν μοῦ ἐφάνετο τόσον εὐνόητον· ἀλλὰ μετὰ πολλὴν σκέψιν ἐπέισθην περὶ γεγονότος οὐδόλως ἀγνώστου εἰς τὴν ἱατρικὴν ἐπιστήμην, ὅτι κατὰ τὴν σύγκρουσιν ὁ τρομερὸς κτύπος τῆς κεφαλῆς μου μ' ἔκαμε ν' ἀπολέσω πάσαν περὶ τοῦ παρελθόντος συνείδησιν. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκεῖνης ἤρχισα ὅλως νέαν ὑπαρξίν, οὐδὲν ἐνθυμούμενος ἐξ ὧν ὅσα μοῦ συνέβησαν πρότερον καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ἠδυνάμην νὰ εἴπω οὔτε κεν τὸ ὄνομα ἢ τὴν ἐθικοτητα μου κατὰ τὴν διαδικασίαν. Τὸ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον ἠγνάει τὸν θέσιν μου, ἢ ἀπέσχε δι' ἀνεζήγητον λόγον νὰ παρεμβῆ, καὶ οὕτως ἐπὶ δέκα ἑπτὰ ἔτη ἐζήσα ὅλως ἐν λήθῃ τῶν γεγονότων, ἅτινα προηγήθησαν τοῦ κτυπήματος ἐκείνου, τὸ ὅποιον τοσούτον παραδόξως προσέβαλε τὸν ἐγκέφαλόν μου. Κατὰ δὲ τὴν ἀξιοσημειώμενον ἐκείνην νύκτα, ἐν τῷ ἰδίῳ θαλάμῳ μου εὐρισκόμενος, φαίνεται ὅτι ἐκτύπησα τὴν κεφαλὴν μου εἰς σκληρὸν τι πράγμα — ἐπὶ τοῦ σανιδώματος πιθανῶς τῆς ἐστίας — καὶ τοῦτο ἐξ ἀντιδράσεως, μοῦ ἀπέδωκε τὴν συνείδησιν τοῦ παρελθόντος, ἐνῶ ἀπῆλειψεν ἀπὸ τῆς μνήμης μου τὰ μεσολαβήσαντα δέκα ἑπτὰ ἔτη.

Κατὰ τὴν ἐπάνοδόν μου εἰς τὴν κατοικίαν μου, θερμύτατα μὲ ὑπεδέχθη ἡ σύζυγός μου καὶ ἀφοῦ τῆς ἐζήγησα τὴν αἰτίαν τῆς ἀφηνδιᾶς ἀναχωρήσεώς μου καὶ τῆς φαινομένης φρενοβλαβείας μου, μεταβάσα εἰς τὸ δωμάτιόν της ἐπανήλθε φέρουσα ἐσφραγισμένον τινα ἐπίσημον φάκελον, ῥυπαρὸν καὶ συνεπτυγμένον.

— Τὸν φάκελον αὐτὸν μοῦ ἐνεπιστεύθη, ἵνα φυλάξω ἀσφαλῶς εὐθὺς μετὰ τὸν γάμον μας. Πιθανόν νὰ εἶνε αἱ ἀπολεσθεῖσαι ἐπίσημοι ἐπιστολαί.

Ἦσαν τῷ ὄντι αὐταί. Ἦρπασα τὸν φάκελον μετὰ σπουδῆς καὶ ἀνέγνωσα τὴν ἐπιγραφὴν· ἐπειτα τὸν ἔρριψα εἰς τὸ πῦρ καὶ ποσειτικῶς παρατήρουν τὰς φλόγας, αἵτινες κατέτωγον αὐτόν.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκεῖνης ἤρχισα ζῶν νέαν καὶ δύνامي νὰ σας διαβεβαιώσω, ὅτι καθ' ἅπασαν τὴν ἀποικίαν δὲν ὑπάρχει ζευγὸς εὐτυχέστερον ἐμοῦ καὶ τῆς Γρόζας μου.

Ὁ Δουράνδος δὲν εἶνε πλέον γραμματεὺς μου, ἀλλὰ διευθυντὴς κομψῶ τινὸς ἐστιατορίου ἐν Μέλβουρν. Καὶ δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ προσθέσω, ὅτι τὰ χρήματά μου τοῦ ἐπρομήθευσαν τὴν ἐργασίαν ταύτην.

(Ἐκ τοῦ ἀγγλικῶ)

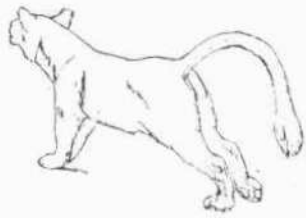
ΕΙΚΟΝΕΣ ΖΩΩΝ

ἐκ τῆς φύσεως

Αἱ κάτωθι εἰκόνες ἐλήφθησαν ἐκ λευκώματος ἀγγλοῦ περιηγητοῦ, ὅστις δεξιότατος ὢν σχεδιαστῆς ἀπεικόνισε δι' ἀπλουστάτων ἀλλὰ καὶ ζωηροτάτων γραμμῶν θηρία καὶ ἄλλα ζῶα καὶ πτηνὰ, ὅσα συνήντησε κατὰ τὰς ἀνὰ τὰ δάση καὶ τὰς ἐρήμους περιπλανήσεις του.

Ἄρκτος

Λεοντιδεύς

Ἄλωπιξ

Λέαινα

Σκίουρος

ΑΝΩ ΚΑΤΩ

ΦΡΕΑΡ ΣΦΥΡΙΖΟΝ

Τὸ περίεργον τοῦτο φαινόμενον παρατηρεῖται ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Λογάνη τοῦ Κανσάς, πλησίον ποταμοῦ χυνομένου εἰς τὸν Μισσουρήν. Τὸ φρέαρ τοῦτο ἔχει βάθος 135 ποδῶν καὶ 8 ποδῶν ὕψος. Ἐξ ἕως εἰκοσιν ὥρας πρὶν ἐπέλθῃ τρικυμία, πνοὴ ἀνέμου ἐξέρχεται ἐκ τοῦ φρέατος, διερχομένη δὲ διὰ σωλήνος χαλκίνου, τὸν ὅποιον προσήρμισεν ἐντὸς τοῦ φρέατος ὁ μηχανικὸς Σμίθ, σφυρίζει τόσον δυνατὰ, ὥστε ἀκούεται ἐν τέταρτον μιλίου μακρὰν. Ὅσον δυνατότερος καὶ διαρκέστερος εἶνε ὁ ἥχος, τόσον σφοδρότερον θὰ εἶνε καὶ ἡ θύελλα, ἅμα δὲ αὐτὴ παρέλθῃ, ὁ ἥχος ἀπορροφᾶται καὶ πάλιν, καὶ φαίνεται πομφολύζων ἐντὸς τοῦ ὕδατος. Εἶνε δὲ ἄλλο ἀτμοσφαιρικὸς καὶ ἔχει ἀέριον. Ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα φρέατα τῆς αὐτῆς φύσεως εἰς τὰ περίχωρα, ἀλλ' οἱ ἰδιοκτῆται αὐτῶν δὲν προσήρμισαν σωλήνας. Ἡ αἰτία τοῦ φαινομένου τούτου εἶνε εἰσέτι ἀγνωστος.

ΜΑΧΗ ΜΕ ΤΕΣΣΑΡΑΣ ΛΥΚΟΥΣ

Ἡ μάχη αὕτη συνέβη ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀμερικανικῆς πόλεως Χικάγου.

Ὁ Μάκ Κούν, κατέγων ἐκεῖ μεγάλην αἰθουσαν σκοποβολῆς, συνήγεσε νὰ φιλοξενήσῃ ἐν αὐτῇ, ἐντὸς κλωδοῦ, τέσσαρας λύκους ἀνήκοντες εἰς θεατρικὸν θίασον. Τὴν ἐπιούσαν ὁ ἐπιστάτης τῶν λύκων, ἀφοῦ τοῖς ἔδωκε τροφήν, ἀφῆκεν ἐξ ἀπροσεξίας τὴν θύραν ἀνοιχτήν. Ὅτε δὲ τὴν πρωίαν τῆς μεθεπομένης ὁ Μάκ Κούν μετέβη εἰς τὴν αἰθουσάν του, μόλις ἤνοιξε τὴν θύραν καὶ εἰσῆλθεν εἰς αὐτήν, οἱ τέσσαρες λύκοι ἐρώρμησαν ὅλοι ἐναντίον του. Εὐτυχῶς ἐκεῖνος ἐπρονόησεν εὐθὺς νὰ ἐπανακλείσῃ τὴν θύραν, πρᾶγμα ἐμποδίσαν τοὺς λύκους νὰ ἐξορμήσουν ἔξω εἰς τὴν ὁδόν, μίαν τῶν μάλλον ἐν τῇ πόλει συχναζομένων.

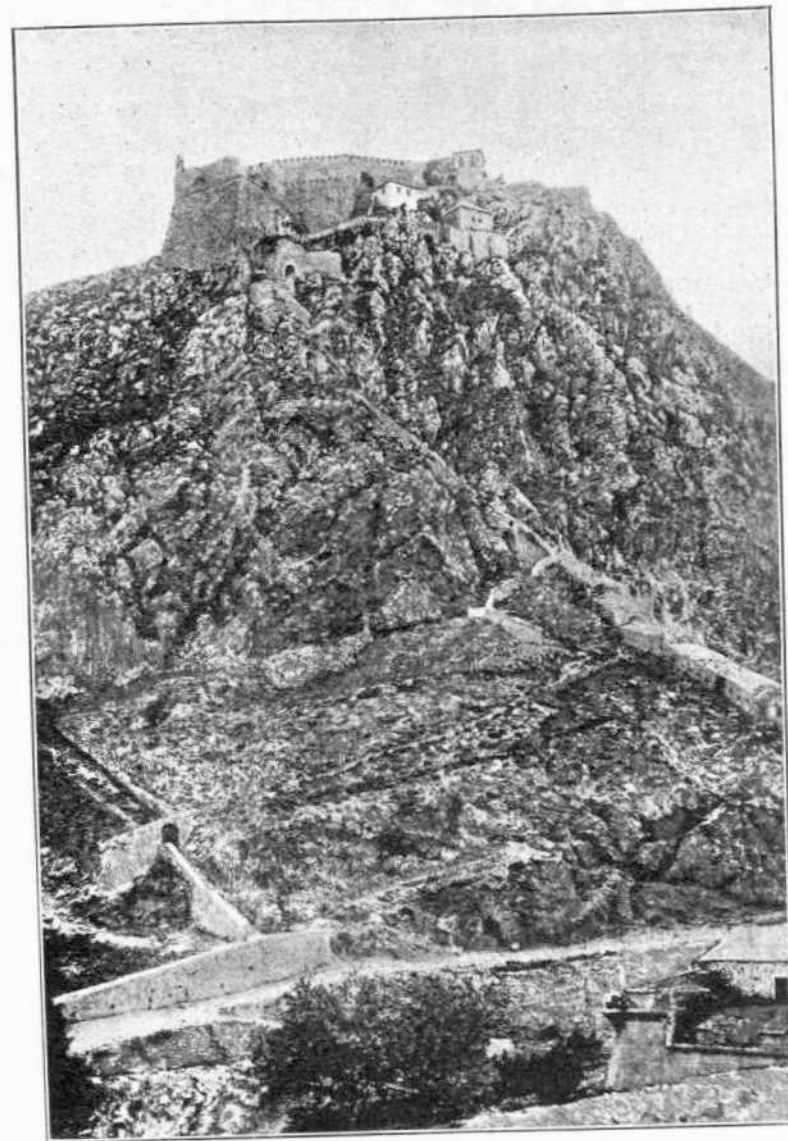
Ἄλλ' ὁ Κούν εἶχε τώρα σφικτῶδη νὰ διεξαγάγῃ πᾶλιν πρὸς τοὺς τέσσαρας ἀντιπάλους του. Τὰ ὅπλα του ὅλα ἦσαν κενά, καὶ ἀρπάζας ἐν τούτων ἀπὸ τῆς κἀννης, ἤμύνατο κτυπῶν διὰ τοῦ κοντακίου.

Ἐν τῷ μεταξὺ πλῆθος μέγα συνεσωρεύθη ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ἐθεώρει διὰ τῶν ὕψων τῶν παραθύρων τὰ ἐν τῇ αἰθούσῃ διαδραματιζόμενα. Ὁ Μάκ Κούν ἐπλησίαζε νὰ θανατωθῇ ὑπὸ τῶν τεσσάρων λύκων, ὅτε εἰς τῶν θεατῶν, ὁ Θωμάς Φόρδ, ἀπεράσισε νὰ προσδράμῃ ἐπίκουρός του.

Ἡ μάχη ἐν τούτοις παρετάθη ἐπὶ ἡμίσειαν ἔτι ὥραν, ἀλλ' ἐπὶ τέλος ὁ Φόρδ καὶ ὁ Κούν κατώρθωσαν νὰ ἐπανακλείσωσι τοὺς λύκους ἐν τῷ κλωδοῦ των. Μετὰ τὴν ἀγῶνα οἱ δύο ἄνδρες εἶχαν τὰ ἐνδύματα κατασχιμαμένα, τοὺς βραχίονας, τὰς κνήμας καὶ τὸν λακμὸν καθημαχμένους. Περιπλέον δὲ ὁ Μάκ Κούν ἀπώλεσε δύο τῶν δακτύλων του, ἀποκοπέντων κατὰ τὴν πᾶλιν.

ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΣ ΜΑΘΟΥΣΑΛΑΣ

Ὁ πρεσβύτερος τῶν κατοίκων ὀλοκλήρου τῆς γῆς ζῆ ἐν Βογότα τοῦ Σάν Σκλαδάωρ, Δημοκρατίας τῆς κεντρικῆς Ἀμερικῆς.

ΤΟ ΠΑΛΑΜΗΔΙ ΤΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ

Ὁ νέος οὗτος Μαθουσαλάς ὁμολογεῖ ὅτι ἔχει ἡλικίαν 180 ἐτῶν, εἶνε δὲ πιθανὸν νὰ κρύπτῃ τὴν ἡλικίαν του, διότι οἱ γείτονές του διατείνονται ὅτι εἶνε πρεσβύτερος.

Ὄνομάζεται Μιχαήλ Σόλης καὶ εἶνε μιγάς. Ἦτο ἑκατοντούτης ὅταν ὁ νῦν γεροντότερος κάτοικος τοῦ μέρους ἐκεῖνου ἦτο μικρὸν παιδίον. Τὸ δῆμα του εἶνε ὡς μεμβράνα. Αἱ τρίχες του μακρὰ καὶ λευκαὶ ὡς χιών, περιτυλίττωσι τὴν κεφαλὴν του. Τὸ βλέμμα ἔχει τόσον ὀξύ, ὥστε ἐνοχλεῖ ἐκεῖνον, ἐφ' οὗ προσήλωται. Αὐτὸς ὁ ἴδιος ἀποδίδει τὴν μακροβιότητά του εἰς τὸν καθ' ὑπερβολὴν τακτικὸν βίον του. Τρώγει ἀπαξ τῆς ἡμέρας, καὶ τὸ γεῦμά του διαρκεῖ μόνον ἡμίσειαν ὥραν, διότι πιστεύει ὅτι εἰς τὸ διαστήμα τοῦτο εἶνε ἀδύνατον νὰ φάγῃ περισσότερον, παρ' ὅσον δύναται νὰ χωνεύσῃ ὁ στόμαχος ἐντὸς 24 ὥρων. Νηστεύει τὴν πρώτην καὶ τὴν δεκάτην πέμπτην τοῦ μηνός, πίνει δὲ τότε ὅσον δύναται περισ-

σότερον. Τρώγει τὸ φαγητὸν του ἀφοῦ κρυώσῃ ἐντελῶς. Εἰς τὴν δίαιταν ταύτην ἀποδίδει τὴν μακρὰν του ἡλικίαν.

ΔΗΛΗΤΗΡΙΩΔΗ ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ

Τὰ διὰ μικρὰ παιδία χρωματισμένα παιγνίδια ἐγένοντο πολλὰκις ἀφορμὴ δηλητηρίασεως. Διότι κατασκευασταὶ τινες παρὰ τὰς διατάξεις τῶν νόμων, μεταχειρίζονται χρώματα περιέχοντα δηλητήριον. Ὁ κίνδυνος εἶνε πολὺ μεγαλύτερος μὲ τὰς βαφὰς τὰς δι' ὕδατος παρασκευαζομένας, τὰς εὐκόλως ἀναλυομένας ὡς μὴ καλῶς ἐφαρμοζομένας. Αἱ ἐλασσοβαφαὶ εἶναι ὀλιγωτέρον ἐπικίνδυναι, διότι τὸ βερνίκιον χρίζει τὸ χρῶμα καὶ καλύπτει τοὺς κόκκους του μὲ τοῦ λινελαίου τὴν μὴ διαλυομένην ὕλην. Αἱ μητέρες πρέπει πολὺ νὰ προσέχωσιν εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν παιγνιδίων. Ἀσφαλέστερα ὅλων εἶναι τὰ ἐκ καυτοῦ, διότι τὸ χρῶμα ἀναλύεται πρῶ-

τον μὲ τὸ λινέλαιον, τὸ ὁποῖον καλύπτει πᾶν μικρὸν μύριον καὶ μετὰ ταῦτα ἀνακμιγνύεται μετὰ τοῦ καουτσούκ. ὁποσδήποτε ὅμως καλὸν εἶναι νὰ ἐμποδίζῃ τις τὰ μικρὰ παιδία ἀπὸ τοῦ νὰ θέτωσιν εἰς τὸ στόμα των τὰ παλινίδια.

ΣΤΕΜΜΑ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟΥΧΟΥ

Ἡ σύζυγος τοῦ ἑκατομμυριούχου Ἀμερικανοῦ Βάν-δερβίλτ ἐνεγκνίσθη πρὸ τίνος εἰς τὸ θεωρεῖόν της ἐν τῷ μελοδραματικῷ θεάτρῳ τῆς Νέας Ὑόρκης φέρουσα βαρύντιμον στέμμα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φιλο-τεχνηθὲν κατὰ τὸ πρότυπον τοῦ στέμματος τῆς Βασιλοσύσης Βικτωρίας. Ἡ ἀξία αὐτοῦ ὑπολογίζεται εἰς 300 χιλιάδας λιρῶν στερλινῶν, ἦτοι ὑπὲρ τὰ 9 ἑκατομμύρια δραχμῶν!

ΑΓΩΝ ΝΗΣΤΕΙΑΣ

Ὁ περιώνυμος Ἀμερικανὸς νηστευτὴς Τάννερ, διακρινόμενος ἔτι ἐπαρχία των Ἠνωμένων Πολιτειῶν, προσκαλεῖ εἰς ἀγῶνα νηστείας τὸν ἀντίπαλόν του Σούττον κατὰ τὴν προσεχῆ ἐν Νιχάγῳ ἑκ-θεσίν. Ὁ Τάννερ προτείνει ἐπὶ στοιχήματι νὰ νη-στεύσῃ 90 ἡμέρας ἢ νὰ μονομαχήσῃ μετὰ τοῦ ἀν-τιπάλου του διὰ νηστείας μέχρις οὗ ὁ εἷς ἐκ τῶν

δύο πείσῃ νεκρός. Κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς νηστείας θὰ πίνῃ μόνον νερόν.

ΤΟ ΒΑΡΟΜΕΤΡΟΝ

Ὁ Ἀγαθόπουλος πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἠγόρασε βαρόμετρον χθὲς διέρχεται πάλιν ἀπὸ τὸν ἔμπορον, ὅστις τοῦ τὸ ἐπώλησεν.

— Ἐκεῖνος τὸν ἔρωτᾷ : — Αἱ, εἶσθε εὐχαριστημένος ἀπὸ τὸ βαρόμετρον; Καὶ ὁ Ἀγαθόπουλος μὲ θυμὸν :

— Καθόλου! ἀπὸ τότε ποῦ τὸ ἀγόρασα δὲν ἔβρι-σάν ἡμέραν καλὸν καιρὸν.

ΕΝ Τῶ ΘΕΑΤΡῶ

Ἡ Κυρία εἶνε εἰς τὸ θέατρον, ὅπου παριστάνεται κλασσικὸν τι δράμα. Ὁ ὑπὸντομος τὴν προσμένει ἐξω ἀπὸ τὴν θύραν τοῦ θεωρείου της.

Μετὰ τὸ τέλος τῆς δευτέρας πράξεως ἡ Κυρία βαρυνθεῖσα ἐτοιμάζεται νὰ ἀπέλθῃ καὶ ἀνοίγουσα τὴν θύραν εὐρίσκει κοιμώμενον τὸν ὑπὸντομον της. Τὸν ἀρυπνίζει ὠθοῦσα αὐτὸν ἐλαφρῶς καὶ τοῦ λέγει μετ' ἀρρήτου συμπαθείας :

— Κακόμοιρε, θὰ κρυφάκουες καὶ σὺ !

ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ ΜΟΥ

Η ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΗ

Ἐλθέ, μάκαιρα θεᾷ, μάλ' ἐπήρατον εἶδος ἔχουσα, Ψυχὴ γὰρ σὲ καλῶ σεμνῆ, ἀγοῖσι λόγοισι. ("Ελα, θεα μακαριστὴ καὶ τρισηχραιομένη, Σὲ κράζω μὲ ψυχὴ σεμνῆ, σὲ κράζω μ' ἀγία λόγια!) Ὁρμηκὸς ἔμνος εἰς Ἀφροδίτην.

Ἔνε παλάτι ἀρχοντικὸ ἑστὸν ἑκουσμένον τόπον Ξενιτεμένη βρισκεται καὶ ἀφ᾽ ἀρτῆ βασιλεύει Μακροκακίωτῃ θεᾷ, τῆς Μήλου ἢ Ἀφροδίτης. Ἀπὸ μπροστά της ὁ Καιρὸς περνᾷ, δὲν τὴν ἐγγίζει, τὰ μάτια της δὲν δέχονται τὸ φῶς ἀπὸ τὸν ἥλιο, Καὶ λάμπουν ὅλα γύρω της ἀπ' τῆ δικῆ της λάμψι. Τὰ μάτια της ἀθάκρυτα εἰς ἀλλοὺς τὰ ἀκρυφά φέρουν, Τὰ στήθη της ἀκάναντα καρδιόχτυπο δὲν ἔχουν, Ὅμως ραγίζουσι τὰς καρδιάς, τὰ γόνατα λυγίζουσι, Τὰ χεῖλη της ἀγάλαστα τοὺς πονηροὺς φοβίζουσι, Καὶ τὰ κομμένα χεῖρα της βαθεῖα ἢ καρδιάς τὰ νοιώ-θουν

Νὰ ξεριζωνῶνουν στοχασμοὺς ἀνάξιους, φαῦλα πάθη. Καὶ τὸ πάλαι εἶν ἑκκλησιὰ ποῦ ἀντὶ βωμοῦς καὶ εἰκόνας

Κρατεῖ τὸν ἴδιον τὸ θεὸ μέσα φανερωμένο, Καὶ ὅλο ἀπὸ νότου καὶ βορείου καὶ ἀνατολῆ καὶ δύσει μπροστά της κόσμος σέρνεται γὰρ νὰ τὴν προσκυνήσῃ.

Μὲ μῆρα ἀπ' τῆς Ἑλλάδος τοῦ τὰ γαλανὰ ἀρογοῦσίου Πρόβαλεν ἑνὸς Ποιητῆς εἰς τὸ ἀρχοντικὸ παλάτι. Καὶ ζαγνάντεται τῇ θεᾷ καὶ ἔμπρος της γονατίζει. Καὶ σμιγεῖ παρακαλεστὰ τὰ χεῖρα του καὶ λέει : — Δέσποινα μεγαλόχρη σὲ μακροσμέναις χώραις, Στὰ χρώματα τῆς ξηνητίας Κυρὰ μακροσμένη, Βασίλισσα ποῦ κυβερνεῖ ἄλλα βασίλεια τώρα, Θεᾷ ποῦ ζῆς ἀθάνατῃ μακρὰ ἀπ' τὸν Ὀλυμπό σου! Ἄπ' τῶν Κυθέρων τὰ νερά καὶ ἀπ' τοὺς ἀρούς τῆς Κύπρου

Καὶ ἀπὸ τὸν καθαριώτατον αἶρα τῆς Ἀθῆνας

Καὶ ἀπὸ τ' Ἀργεῖτικα βουνὰ καὶ ἀπ' τῆς Ἠλείας τοὺς κάμπους Καὶ ἀπὸ τὴν ἡλιοφώτιστην Ἑλλάδα, ἀπ' τὴν πατρίδα Σοῦ φέρνω ἕνα παράπονο καὶ τὸ σκορπῶ ἀπ' τὰ βᾶθη τῆς φλογισμένης μου καρδιᾶς γονατιστὸς μπροστά σου. Μακρὰ ἀθάνατον, ὅπου σφιγτὰ σὲ περιχύνει Τόση ζωὴ καὶ δύναμις ὅση ποτὲ δὲν ἔχει. Τὸ εὐκολοσύνητρον κορμὶ λιγώζωσιν τοῦ ἀνθρώπου, Θεᾷ, τέτοιον παράπονον μὴ τὸ καταφρονήσῃς. Καὶ ἂν δὲν τ' ἀκούσ νὰ χυνεται εἰς τοῦ Πλάτωνος τῆ γλώσσα

Καὶ ἂν δὲν μετράῃ τὰ λόγια του Ὁμηρικῆ ἁρμονίᾳ. Ἦρθαν χρόνια δύστυχα, τὰ Ὁμηρικὰ τραγοῦδια Ἔσώπισαν, βουδᾶθησαν οἱ Πλάτωνες γὰρ πάντα, Καὶ τῶν βουνῶν σου ἢ μελισσὰς μακρὰ σὲ ξένα χεῖλη Τὸ παρατοῦν τὸ μέλι τους, καὶ οἱ ποιητὰί ποῦ τώρα Μὲ τὰ συντριμμια ἀπέμειναν εἰς τὴν ἔρημην Ἑλλάδα Μιλοῦν γλώσσ' ἀνυπόταχτῃ, ληστρικῇ, θρημμένη Μὲ τῶν ἑλληνικῶν βουνῶν τὸν πίνυρον αἶρα. Ἄλλῃ γλυκεῖα καὶ γνῶσιμα εἰς τὰ θεϊκὰ τ'αὐτί σου, Γιὰτ' εἶνε γλώσσα τῆς ζωῆς καὶ γλώσσα τῆς ἀλήθειας! Τὴν τὰ λόγια μου ἀγχημα καὶ ἂν σοῦ φανοῦν καὶ κρύα.

Καὶ ἄφυγο τὸ παράπονον, μὴ με καταφρονήσῃς! Ὅλα μπροστά σου εἰν ἄφυγα, καὶ αὐτὰ καὶ ὁ κόσμος ὅλος. Μπροστά σου ἀκόμα καὶ οἱ θεοὶ παλαιοὶ καὶ νέοι καὶ ὅλοι Δεῖχνονται: εἰς φαντάσματα ποῦ νόημα δὲν ἔχουν. Καὶ ἂν κρύβῃ ὁ κόσμος λεθευτικὰ καὶ νύκτῃ ἂν κρύβῃ ἀκόμα.

Ἔνε γιὰτὶ δὲν ἔχασε τὴν χεῖρα νὰ σὲ νοιώθῃ Καὶ νὰ θαμπωνῆται ἀπὸ σὲ καὶ νὰ σὲ προσκυνῆ !

Αὐγῆ, εἰς τοῦ κόσμου τὴν αὐγὴ ἐπρωτοφανερώθησ! Ἐσ' εἶσαι ἀλάθευτῃ θεᾷ καὶ ἀνίκητῃ παρθένα, Ἐσοῦ δὲν ἐγεννήθησ ἀπὸ κοιλίᾳ μητέρας Καὶ τ' ἀστροστέφανον οὐρανοῦ κόρη μονάκριβ' εἶσαι. Ἀμύλωντῃ καὶ ἀτέλειωτῃ καθὼς ἐκεῖνος, μένεισ. Ψηλότερ' ἀπὸ τὰς γκαρῖς, ψηλότερ' ἀπ' τὰς λύπαις. Ποτέ, ποτέ δὲν σ' ἐγγίξαν τοῦ κόσμου ἢ ἀμαρτίας. Ταίρι τοῦ Ἀρεοῦ ἔξω, καὶ ὄχι ἐρωμένη γαῖνη. Βροντολογοῦσαν ἀκοιτὰ εἰς τὰ θεῖα σου στήθη ἐπάνω, Καὶ ἐκεῖνοι ποῦ σ' ἐλάτρευαν ἐνοιωθῶν τὴν καρδίαν τους Πρὸ ἀντρατιωμένα νὰ χτυπᾶ, καὶ τ' ἀσπρα περιστέρια Παρθένας τᾶφερναν εἰς σὲ, καὶ οἱ νικητὰί τοῦ κόσμου. Οἱ Καίσαρες, ὄρκιζονταν εἰς τὸ μέγα τ' ὄνομά σου. Ἄλλ' ἤρθαν χρόνια δύστυχα, καὶ ἀνήμπορος ὁ κόσμος Σέρνεται εἰς τὸν κατήφορον, ξεφαντωτῆς, καὶ πέρτει Καὶ τυρλωμένα ἐπίστανε τὸ πῶς καὶ ἐσοῦ τοῦ μοιζίζεις, Καὶ σὲ φαντάσθησ τρελλῆ μητέρα ποῦ τὰ πάθη Μικρὰ τυρλά καὶ ἀκατῆτῃα γεννᾷς μῆσ' εἰς σταῖς καρ- διαίς μας

Καὶ σὲ κατέθαψε, θεᾷ, καὶ εἶσαν ὁ Πραξιτέλης Ἀπὸ τᾶστέρια τ' ἀγία εἰς τὴν ἑμμορφίαν τῆς Φρόνης! Τότε καὶ ἐσοῦ περιήρανη καὶ καταφρονεμένη Ἀπὸ τ'να κόσμον ἀμυαλον, ἀλλὰ μητέρα πάντα. Ἀντὶ νὰ συχαθῆς τῇ γῆ, καὶ παιδεμοὺς νὰ σταίλῃς, Τῆς γῆς τὰ σπλάγγνα τ' ἀνοίξῃς καὶ ἐκρῶθῃσ, καὶ ἔχῃσ. Ἔτσι ἀπ' τὰ ὕψη τ' οὐρανοῦ μὲ στοχασμοῦ γοργάδα Ὁ θυμωμένος κεραυνὸς τρυπᾷ τὴ γῆ καὶ πλεῖ! Χιλιάδες χρόνια πέρασαν, καὶ ἀκόμα σὲ προσμένει! ὦ! δόξα νάχῃ τ' ἀγνωστο λισγὰρι τοῦ χωριᾶτῃ Ποῦ ἐκύλισε τοῦ πέτρου σου τὴν πέτρα καὶ ἀναστήθησ! Καὶ εἶδες τὸν κόσμο ἀλλοιωτικό, καὶ τὴν Ἑλλάδα ἀλλῃ.

Καὶ ξενῆ τὴν Ἀνατολῆ καὶ βάρβαρη τὴ γῆ σου, Καὶ ἐσὶ νὰ μὴ τὴ γνώρισῃς, ἐδᾶθησ εἰς τὴ Δύσει!

Γύρισε πάλι, γύρισε εἰς τὰ μέρη ποῦ ἐγεννήθησ! Ὅτι καὶ ἂν εἶσαι, δύναμις, βασίλισσα, ὄνειρον, ἴσκιον, Θεᾷ τῆς ἑμμορφίας, πηγῆ τῆς ἀρετῆς, ὦ Νίκη, Γύρισε πάλι ὦ! γύρισε εἰς τὰ μέρη ποῦ ἐγεννήθησ. Χιλιάδες χρόνια πέρασαν, καὶ ἀκόμα σὲ προσμένει Σὲ νὰ ἦτῃν χθὲς ποῦ σ' ἔγαρε, γλυκίος, ξεφυγισμένος Στὰ πορφυρὰ τοῦ σάβανου, εἰς τὸν θρόνον κλεινὰρι Ὁ λυγερὸς σου ὁ Ἀδωνίς, ὁ μοσχαναθρεμμένος. Τριγύρω τοῦ μοσχοβολοῦν σὲ κρυσταλλέναις γάστραις Κάθε λογῆς ἀνθη, καρποὶ, καὶ φύλλα καὶ κλωνάρια. Σὲ καλαχάκια ἄλατρουρα τὰ μῆλα εὐωδίαζουσι, Καὶ ἀνθοῦνε τῶν δακρῶν σου βλαστάρια καὶ ἢ ἀνεμῶναις. Καὶ βαλαχμώνουσι μπουρδιστὰ ἀπ' τῆ Συρία καὶ κάνουν Τὸν ὕπνον τοῦ γλυκοτάτου εἰς τὸ νεκροκρέββατό του. Καὶ τὴ γλῶσσ' αἰμα εἰς τὰ πόδια τοῦ φωτῶναι βελουδέναι Καὶ πλέκουν ἀπὸ ἄνω τοῦ τὰ δέντρα πυκνοὺς ἴσκιους. Χαίθευτικὰ τοῦ γλῶσσου τὰ χεῖρα τοῦ τ' ἀγρίμια. Καὶ φτερουγιάζουσι οἱ ἔρωτες ἀπὸ τ'να δέντρα εἰς ἄλλο, Καὶ σὲν ἀγρόνια κλαυδῶν, σὲν πεταλούδες παίξουσι.

Καὶ τρέχει ἀκόμα διαφανὸ ξανθὸ τ' ἀγρό του αἶμα. Καὶ ἀπὸ τὴν κάθε στάλα τοῦ φωτῶναι καὶ ἕνα ῥόδο. Ὅμως κανεῖς, οὔτε δέντρο καὶ ἀγρόνια καὶ λουλούδια. Οὔτε γοργᾶρι πράσινα καὶ μῆλ' ἀφροπλάσμενα, Οὔτε ξανθότεροι ἔρωτες καὶ ἀνήμερα θηρία, Οὔτε χρυσὰ στολισμάτα καὶ δόρα ἐλεφαντίνια. Οὔτε οὐράνια καὶ οὐδὲ γῆ καὶ οὐδὲ θεὸς κανένας Καμμια δὲν ἔχουν δύναμι νὰ τὸν νεκραναστήσουσι Τὸν Ἀδωνί τὸ λυγερὸ τὸ μοσχαναθρεμμένο. Καὶ ἐσοῦ μονάχα, ἐσοῦ, θεᾷ, τὰ Τίχτρα προστάξεις. Νικᾷς τὸν Ἀδῶν, εἰς τῇ ζωῇ γυρίζεις τὸν καλὸ σου... Γύρισε πάλι, γύρισε εἰς τὰ μέρη ποῦ ἐγεννήθησ! Ὁ λυγερὸς σου ὁ Ἀδωνίς ἄλλαξ εἰς τ' ὄνομά του. Γὰ ἰδέσ! παρόμοια σὲν αὐτὸν σὲ καρτερεῖ, νομιζεις, Νεκρῇ βασίλισσα ἢ Ἑλλάς, νεκρῇ καὶ ξεπλωμένη Σὲ σὲ κρεβάτι ὀλόγροσ εἰς τῇ γῆ τῆς τὴν πανώρησ. Καὶ γύρω της μοσχοβολᾷ καὶ λάμψ' ἢ φύσις, ἰδία. Φωτοσγυμένη, πλούσις, φωλᾶ γιὰ ἐρωτευμένους. Τὸν ὕπνον τῆς πολυπαθῆς γλυκίνας, ναυαρίζεις, Σκορπᾷς χιτῖνα μητρικὰ, γλῶσσι τραγοῦδια λείει, Ἀλλὰ δὲν ἔχει δύναμι νὰ τῆς φωνάξῃ; Σῆχω! Γύρισε πάλι, ὦ! γύρισε νὰ τὴν νεκραναστήσῃς! Σὲ καρτεροῦν τὰ Κύθηρα καὶ ἢ Πάφος καὶ ἢ Ἀθήνα. Ἡ Σπάρτ' ἢ ἀνυπόταχτῃ, τὸ φημισμένο τὸ Ἄργος, Θεᾷ, εἰς τὸν Ἀκροκόρινθον σὲ καρτεροῦν, καὶ πέρα Στ' ἀγαπημένα σου βουνὰ, εἰς τὰς ἀκρίθαις σου χώραις... Σὲ καρτεροῦν; ὦ τί γλυκεῖα τῆς φαντασίας ἀπάτη!... Εἶνε χαμένη ἢ πίστι σου, χαλᾶσματα οἱ νοοί σου. Καὶ τὰ γλωσσ' στεφάνια σου μαραινόνται σὲ ξένα χεῖρα, τὰ περιστέρια σου ἀλλοῦ φολιάζουσι τώρα. Καὶ ὅπου ἔστανεν παλάτια σου χρυσομαρμαρωμένα, Γυρνοῦν ἀγρίμια, ἄνθη πετοῦν, πατοῦν βραχίονων πόδια.

Ἀλλὰ καὶ ἂν γαθ' ἢ πίστι σου καὶ ἂν πᾶνε καὶ οἱ νοοί σου. Κᾶμα, θεᾷ, τὸ θαυμά σου, καὶ πλεῖται τὰς καρδιάς μας Ἀγνίς, διπλοθεμελιωτῃς, ἀρβαρταῖς ἐκκλησιᾶς σου. Γύρισε πάλι, γύρισε εἰς τὰ μέρη ποῦ ἐγεννήθησ, Ἀστρο τῆς νιότης, πρόβαλε, ξανάνιωσέ μας πάλι. Ἐσοῦ ποῦ μῆσ' εἰς τὰ σπιθικὰ πόθους, φωτικῆς ἀνάφτης, Ἄναψ' εἰς τὰ σπλάγγνα μας φλόγες, βαθεῖαις ἀγάπαις,

Καὶ σπεῖρε μας τὴ δύναμι γιὰ τὰ μεγάλα τὰ ἔργα! Καὶ ὅπως οἱ Καίσαρες, πρὸ τοῦ νὰ πολεμήσουσι, εἶχαν Σημάδι νίκης καὶ ἔκραζον τὸ ἱερὸ ὄνομά σου. Κᾶμα νὰ ξαναθίσομε καὶ νὰ φανοῖμε πάλι. Ἀνίκητοι μὲ τ' ὄνομα εἰς τὰ χεῖλη τὸ δικό σου. Ἐσοῦ ποῦ διώγωνε τὸ βορεῖν καὶ σθεῖς τ' ἀστροπελέκι Καὶ τῇ γαλήνῃ γαλανῇ εἰς τὰ πέλαγα στυλώνεις. Διῶξε τὰς ἕθρας ἀπὸ μᾶς, τὰ πρόστυχα τὰ πάθη. Κρατεῖ τοὺς νιούς ἀμύλωντους, τοὺς γέροντας τιμημένους, Καὶ ἐσοῦ ποῦ στέλνεις μαλακὸ τ' ἀγέρι εἰς τὸ κρεβίτι, Καὶ ἰσα τὸ σπρώχνει, ὀλόσσα, μὲ τὰ πανιά ἀπλωμένα. Μακρὰ ἀπὸ ξέραις καὶ κακῆ, εἰς τὸ ποθητὸ λιμάνι. Διῶξε καὶ ἀπ' τῆς πατρίδος μας τριγύρω τὸ κρεβίτι Τ' ἀχόρταχα τὰ κύματα, τὴ μακρῇ ἀνεμοζάλη, Καὶ ἰσα καὶ ὀλόσσα σπρώξῃ το, μὲ τὰ πανιά ἀπλωμένα. Μακρὰ ἀπὸ ξέραις καὶ κακῆ, εἰς τῆς Δόξης τὸ λιμάνι!

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΕΩΝ

Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ

Οἱ κάτοικοι τῆς Ἀφρικῆς μετέρχονται τὴν γεωργίαν, τὴν βιομηχανίαν καὶ τὴν ἐμπόριον, πλὴν ἀριθμὸς τινος ἐκπεφυλισμένων καὶ ἀγρίων λαῶν, ζώοντων ἄνευ ἐργασίας, κατοικούντων ἐν σπηλαίοις, καὶ τρεφομένων ἐκ θήρας. Ἐν γένει εἰπεῖν ἡ γεωργία καὶ ἡ βιομηχανία τῶν Ἀφρικανῶν διατελεῖ οὕσα ἐν νηπιώδῃ καταστάσει, τὸ δὲ ἐμπόριον, ἰδίως παρὰ τοῖς λαοῖς τοῖς ἐπὶ ῥώμῃ ἐξέχουσι, περιορίζεται συνήθως εἰς πώλησιν δούλων. Πόρισμα τούτου εἶνε ὅτι οἱ μαῦροι ἔχουσι τὴν ἔννοιαν τῆς παραγωγικῆς ἐργασίας, καὶ τὴν τῆς συναλλαγῆς. Ἡ περὶ τὸ ἐφευρίσκειν ἱκανότης αὐτῶν εἶνε λίαν περιορισμένη· εἶνε ὅμως πεποικισμένοι δι' ἐξόχου ἱκανότητος περὶ τὸ ἀπομιμῆσθαι· ἀρκεῖ νὰ παρατηρήσωσιν Εὐρωπαίων τεχνίτην, καὶ ἐν βραχεῖ οἰκειοποιούσιν τὸν τρόπον τοῦ ἐργάζεσθαι ὡς οὗτος. Τῶν γεωργικῶν φυλῶν ἄλλαι μὲν καλλιεργοῦσι τὴν γῆν, ἄλλαι δὲ ἀσχολοῦνται εἰς τὴν κτηνοτροφίαν, τινὲς δὲ περὶ ἀμφότερα. Ἡ φυλὴ τῶν Δινκάς ἔχει ἀληθεῖς ἐπαύλεις μετὰ οἰκιῶν, ἀμαξοστασιῶν, κτηνοτροφείων, καὶ σταύλους ἔτι διὰ τὰ ἄρρωστα ζῶα. Τὰ κατοικίδια αὐτῶν κτήνη εἶνε βόες, αἰγες, πρόβατα καὶ κύνες. Καλλιεργοῦσι δὲ φυτὰ, σόρον (εἶδος δημητριακοῦ καρποῦ) κέγγρον, φασιόλους, καπνόν, σήσαμον, διοσκουρίαν, (εἶδος γεωμήλων) ἄρζαν, ἀραβόσιτον, βάμβακα, καφὲν κτλ. Ὁ στρατιωτικὸς διοικητὴς Καμερόν, διελθὼν τὴν χώραν τὴν μεταξὺ τῆς ἀνατολικῆς παραλίας καὶ τῶν μεγάλων λιμνῶν, παρατήρησεν ὅτι ἕκαστος ἀγρὸς περιβάλλετο ὑπὸ περιβάλλου ἐξ ἀκανθῶν. Παρατήρησε δὲ ὡσαύτως καὶ ἀποπειράς ἀρδεύσεως. Μεσημβρινώτερον ἔτι φυλαὶ τινες κέντηνται κήπους λίαν ἐπιμελετημένους, τοὺς ὁποίους οἱ ἰδιοκτῆται διαφοροτρόπως καλλιεργοῦσι κατὰ τὰς διαφόρους ὥρας τοῦ ἔτους.

Εἰς τὰς γεωργικὰς ἐργασίας ἀσχολοῦνται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον αἱ γυναῖκες, οἱ δὲ ἄνδρες μετέρχονται βραχέα ἐπαγγέλματα, θηροφουσί, μάχονται ἢ ἀναπαύονται. Σχεδὸν πάντες γνωρίζουσι τὴν κατεργασίαν τῶν μετάλλων. Ὁ παρὼν αἰὼν διὰ τὸ πλεῖστον τῶν φυλῶν τούτων εἶνε πράγματι ὁ σιδηροῦς. Ὁ σίδηρος εἶνε τὸ πολῦτιμον αὐτῶν μέταλλον, ἐξ οὗ κατασκευάζουσιν ὠρασιότατα κοσμήματα. Αἱ γυναῖκες τῶν πλουσιῶν παρὰ τὴν φυλὴν τῶν Δινκάς φέρουσι τοῦλάχιστον ἡμισυ καντάριον σιδηρῶν δακτυλίων. Περιηγητὴς τις συνήνησεν περ' ἄλλω λαῷ ἄνδρας, ὧν αἱ γυναῖκες ἦσαν τόσον κατὰφοροι ἐκ σιδηρῶν δακτυλίων, ὥστε οἱ εὐτυχεῖς κάτοχοι τῶν κοσμημάτων τούτων ἦσαν ἠναγκασμένοι νὰ βαδίζωσι μετὰ με-

γάλης δυσκολίας ἔχοντες ἀνεωγμένα τὰ σκέλη. Ἐκ τούτου ἐγεννήθη ὁ λόγος ὅτι οἱ μαῦροι ἔφερον τὰς ἀλύσεις τοῦ συρμοῦ.

Εἶνε ἀληθέστατον ὅτι οὐδαμοῦ ὁ συρμὸς τηρεῖται τόσον τυραννικῶς ὅσον ἐν ταῖς χώραις τῆς Ἀφρικῆς, ἐν αἷς φαίνεται ὅτι δὲν ὑποδίδεται εἰς αὐτὸν σημασίαν, ἀφοῦ τὸ ἐνδυμα κυρίως εἰπεῖν εἶνε σχεδὸν ἄγνωστον. Αἱ μαῦροι μετὰ τοσαύτης ἐπιμελείας ἀσχολοῦνται περὶ τὴν διευθέτησιν τῆς περιβολῆς αὐτῶν, ὅσον διαθέτουσιν αἱ κομφουόμναι ἡμῶν περὶ τὴν πολὺπλοκὸν ἐνδυμασίαν των. Τῶν ἐξ ὑαλίνων ψήφων περιδεξιῶν ἀλλάσσοισι κατ' ἔτος καὶ τὸ σχῆμα καὶ τὸ χρῶμα, οἱ δὲ Ἄραβες, ἔμποροι εἶνε ἠναγκασμένοι νὰ ἀνανεώνωσι συνεχῶς τὴν ἐμπόρευμα αὐτῶν. Εὐρίσκονται φυλαί, ἐν αἷς οἱ ἄνδρες μέγχι μέρος τοῦ βίου των καταναλίσκουσι περὶ τὸν στολισμὸν. Ὁ Στάνλεϋ λέγει, ὅτι ἡ πρώτη φροντίς παντὸς ἐξερευνητοῦ τῆς Ἀφρικῆς πρὶν ἢ προχωρήσῃ εἰς τὰ ἐνδότερα εἶνε νὰ μάθῃ ὅσον οἶόν τε κάλλιον τὴν κατάστασιν τοῦ συρμοῦ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, ἃς προτίθεται νὰ διέλθῃ, διότι τὰ εἶδη τῆς ἀνταλλαγῆς, ἅτινα χρησιμοποιοῦσιν εἰς ἕνα τόπον, δὲν ἔχουσι ἀξίαν εἰς τὸν πεντήκοντα λεύγας ἀπωτέρω κείμενον. Ὁ Στάνλεϋ εἶλετο περὶ τούτου πείραν ἐν τῷ τελευταίῳ αὐτοῦ ταξιδίῳ.

Διάφοροι φυλαὶ γνωρίζουσι προσέτι τὴν κατεργασίαν τοῦ χαλκοῦ· τινῶν δὲ ἡ βιομηχανία προήχθη τοσοῦτον ὥστε νὰ κατασκευάζωσιν ὄπλα, κρᾶνα, ἀλυσιχιτῶνας (cottes de mailles), κλειθρα. Οἱ μαῦροι δὲ τοῦ Βορνοῦ κατασκευάζουσι καὶ τηλεβόλα.

Οἱ Ἀφρικανοὶ ἐν τῇ ἀγγειοπλαστικῇ εἶνε ἐκ τῶν προηγμένων· κατασκευάζουσιν ἀγγεῖα σπανίας κομψότητος, καίτοι ἐργαζόμενοι διὰ στοιχειωδέστατον μεθόδον. Ὁ Καμερόν εἶδε μαῦρον, ἥτις ἐπλάσε πῆλινον δοχεῖον κομψόν, τελείας μορφῆς καὶ πεποικιλμένον ἄνευ ἄλλου ἐργαλείου ἢ μόνον διὰ τῶν χειρῶν αὐτῆς καὶ τεμαχίων ξύλου καὶ κολοκύνθης· ἐντὸς 35 λεπτῶν τῆς ὥρας. Τα ποικίλα κατασκευάσε διὰ τῶν τεμαχίων τῆς κολοκύνθης, τὰ δεξιά μετεχειρίσθη πρὸς στίλπωσιν τοῦ πηλοῦ.

Ἡ βυρσοδεψικὴ πολλαχῶς τῆς ἡπειροῦ ἐτελειοποιήθη, ἡ νηματουργία καὶ ἡ ὑφαντικὴ εἶνε διαδεδομένη ἐν ταῖς ζώναις, ἐν αἷς εὐρίσκονται νηματοειδεῖς ὕλοι. Ἐν ἐκείναις δέ, ἐν αἷς οὔτε βάμβαξ, οὔτε κάρναβις ὑπάρχει, τὰ ὑφάσματα ἀκμπληροῦνται ἐνίοτε διὰ φλοιῶν ποικιλοχρωμένων κατὰ τρόπον γνωστὸν εἰς τοὺς Ἱθαγενεῖς. Φυλαὶ τινες εἶνε ἐπιτηδεύοντες εἰς τὴν ξυλοργίαν, ἄλλαι εἰς τὴν ψαλοποιάν. Οἱ Ἄσαντί γνωρίζουσι τὴν κατεργασίαν τοῦ χρυσοῦ, καὶ ἔχουσι ἱκανὸν ἀριθμὸν χρυσοχῶν.

Βεβαίως ὅλη αὕτη ἡ παραγωγή ἀρτιγενεῶς βιομηχανίας εἶνε ἀξία νὰ ἐρευνῆσθαι τὴν προσοχὴν

τῆς Εὐρώπης. Ἄλλ' ὅμως δὲν πρέπει νὰ μεγαλοποιῶμεν τὴν σπουδαιότητα αὐτῆς. Ἐν Ἀφρικῇ εὐρίσκειται τις ἀπέναντι στοιχειώδους κοινωνίας καὶ ὡς πρὸς τὴν βιομηχανίαν καὶ ὡς πρὸς τὴν θρησκείαν καὶ τὴν ἠθικὴν. Ἀνάγκη εἶνε νὰ ἐπιμεινωμεν εἰς τὴν ἰδέαν ταύτην, ἥτις πρὸ τινῶν ἐτῶν ἤθελε φανῆ ἑσφαλμένη, διότι ἡ προκατάληψις (ἃς ἐπιτραπῆ ἡμῖν ἡ λέξις), ἡ διεγερθεῖσα ἐκ τῶν τελευταίων ἐν Ἀφρικῇ ἐρευνῶν, ἐξώγκωσε παραδόξως τὰ προτερήματα καὶ τὴν ἱκανότητα τῶν μαῦρων. Ἀφοῦ ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας ἐπακράτησε περὶ αὐτῶν κακὴ γνώμη, ἀφηνιδίως αὕτη μετεβλήθη εἰς ἀγαθὴν· δὲν ἔβλεπον τινες πλέον εἰμὴ τὴν καλὴν ὄψιν φυλῆς, κινούσης βεβαίως τὸ διαφέρειν καὶ ἀξίας βελτιώσεως, ἀλλ' ὑπερμέτρως ἀπολιτίστου, καὶ μεστῆς ἐρριζωμένων ἐλαττωμάτων, καθιστώντων δύσκολον καὶ βραδείαν τὴν πρόοδον αὐτῆς. Ἡ δολιότης καὶ ἡ σκληρότης παρὰ τοῖς πλείστοις τῶν Μαῦρων τῆς Ἀφρικῆς ἐγένετο δευτέρα φύσις.

(Ἐκ τῆς Afrique pittoresque et merveilleuse)

ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Ἐν νέον ἔτος ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον, τὸ 1891, μεταξὺ δὲ τῶν πολλῶν καὶ ποικίλων σκέψεων τὰς ὁποίας προκαλεῖ ἡ ἔλευσις του εἶνε καὶ ἡ ἐξῆς: ἐπὶ πόσον ἀκόμη καιρὸν θὰ διακοῦσῃ ἡ παρελασίς αὕτη τῶν ἐτῶν; Ἡ γῆ ὑπάρχει πρὸ πολλοῦ, βεβαίως δὲ τὰ ἔτη, ἅτινα μετροῦμεν ἡμεῖς, πόρῳ ἀπέχουσιν ἀπὸ τῆς πραγματικῆς αὐτῆς ἡλικίας. Ἐπὶ πόσον χρόνον μέλλει νὰ ζῆσῃ ἀκόμη καὶ πότε θὰ ἐλθῇ ἡ φοβερὰ ἡμέρα τῆς συντελείας, ἥς ἡ ἔλευσις θεωρεῖτο ἀναπόφευκτος παρὰ πᾶσιν τῶν προὑπαρχασῶν γενεῶν;

Τοῦ ζητήματος τούτου ἐπελήφθη πρὸ τινος ὑπὸ μίαν τῶν περιεργωτέρων αὐτοῦ ὄψεων ὁ Γάλλος ἐπιστήμων κ. Λαπαράν. Αἱ ἡπειροὶ γίνονται καθ' ἑκάστην μέρος τῆς οὐσίας αὐτῶν ἢ ζῆρὰ βαθμηδὸν καὶ ἀνεπισθίτως πίπτει εἰς τὴν θάλασσαν. Ὅταν λοιπὸν τὰ πάντα γείνουσι θάλασσα—ὄχι ὑπὸ τὴν νεωτέραν μεταφορικὴν σημασίαν τῆς γλώσσης μας, ἀλλ' ὑπὸ τὴν κυριολεκτικὴν—τότε οἱ κάτοικοι τῆς γῆς θὰ πνιγῶσι καὶ, ὡς πρὸς τὸ ἀνθρώπινον γένος τοῦλάχιστον, θὰ ἐπέλθῃ τὸ τέλος τοῦ κόσμου. Ὁ κ. Λαπαράν ἐξετάζει τὸ ζήτημα τοῦτο· ἀλλὰ τὸ συμπέρασμα του δὲν εἶνε καθόλου ἀποθαρρυντικόν, διὰ τοῦτο δὲ δὲν ἀνοῦμεν νὰ τὸ ἀνακοινώσωμεν πρὸς τοὺς ἀναγνώστους.

Ἐπὶ τὰς ἡμέρας μας ὁ ὄγκος τῆς στερεᾶς γῆς θεωρεῖται καλῶς μεγαλύτερος ἢ ἄλλοτε. Κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Οὐμβόλδου ὑπελογίζετο, ὅτι ἡ ζῆρὰ, ἂν ἤθελον ἰσοπεδοθῆ πᾶσαι αἱ ἐπ' αὐτῆς ἔσοχα καὶ ἐξοχα, ὥστε νὰ ἀποτελέσῃ συμπαγῆς

ἐπίπεδον, θὰ εἶχεν ὕψος 305 μέτρων ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης. Σήμερον οἱ πλείστοι τῶν γεωγράφων ἀναδιβάζουσι τὸ ὕψος αὐτὸ εἰς 700 περίπου μέτρα. Ὁ ὄγκος ὅμως αὐτός, ὅσον μέγας καὶ ἂν εἶνε, ὑφίσταται τὰς προσβολὰς τοῦ Ὡκεανοῦ καὶ τῶν ἀτμοσφαιρικῶν ἐπιανεργειῶν. Οἱ ποταμοὶ ἀδικόπως φέρουσιν εἰς τὴν θάλασσαν λεπτὰ θαλάσματα βράχων, ἀποσπώμενα ἐκ τῆς ξηρασίας, τῆς ὑγρασίας, τοῦ παγετοῦ, τῆς τήξεως κλπ. Κατὰ τὸν ἔξοχον Σκῶτον φυσιοδίφην Μούρρακ ἐνιαυσίως παρασύρονται ὑπὸ τῶν 19 κυριωτέρων ποταμῶν τῆς γῆς 3610 κυβικὰ χιλιόμετρα. Τὰ ὕδατα παρασύρουσιν εἰς τὴν θάλασσαν κατ' ἀναλογίαν 38 ἐπὶ 100,000 στερεὰς ὕλης ἐν καταστάσει αἰωρήσεως. Ὡστε τὸ ὑπὸ πάντων τῶν ποταμῶν τοῦ κόσμου παρασυρόμενον ποσὸν ἐτησίως δύναται νὰ ὑπολογισθῇ, ὅτι ἀνέρχεται εἰς 23,000 κυβικῶν χιλιομέτρων.

Τὰ κύματα ὑποσκάπτουσιν ὡσαύτως τὰς ἡπείρους. Οἱ Ἀγγλοὶ γεωλόγοι παραδέχονται, ὅτι αἱ ἀγγλικαὶ ἀκταὶ ὑποχωροῦσιν ὡς ἐκ τῆς διαβρώσεως τῶν κυμάτων τοῖα μέτρα καθ' ἕκαστον αἰῶνα. Ἐν Γαλλίᾳ, εἰς Κάβρην ἐπὶ παραδείγματι, οἱ παρὰ τὴν θάλασσαν βράχοι γάνουσι 0,25 τοῦ μέτρου κατ' ἔτος· φυσιοδίφης δὲ τις ὑπολογίζει τὴν ἐνικύσιον ἀπώλειαν τῶν νοτιοδυτικῶν ἀκτῶν εἰς 1 μέτρον. Εἰς ἀντιστάθμισιν ὅμως μερικαὶ ἀκταὶ μόλις φθεῖρονται ὑπὸ τῶν κυμάτων. Διὸ ὁ κ. Λαπαράν ὑποθέτει, ὅτι παραδεχόμενοι ἀραιεῖσιν ἐδάφους τριῶν μέτρων καθ' ἕκαστον αἰῶνα εἴμεθα ἐντὸς τῆς ἀληθείας.

Ἄν ὑποθέσωμεν ὡς μέσον ὄρον ὕψους τῶν παραθλασσίων βράχων 50 μέτρα, τοῦθ' ὅπερ εἶνε πολὺ, συνάγομεν ὅτι ἀφαιροῦνται κατ' ἔτος 1500 κυβικὰ κατὰ πᾶν χιλιόμετρον παραλίας. Ἐπειδὴ δὲ ὀλόκληρος ἡ ἕκτασις τῶν παραλίων τῆς γῆς ὑπολογίζεται εἰς 200,000 χιλιόμετρα, ἔπεται ὅτι ἡ ἐτήσιος ἀπώλεια εἶνε 300 ἑκατομμυρίων κυβικῶν μέτρων. Ὡστε ἡ ἐκ τῶν κυμάτων καταστροφή δὲν ἐξισοῦται οὔτε πρὸς τὸ εἰκοστὸν τῆς ἐκ τῶν ποταμῶν καὶ πάλιν ἡ ἀναλογία αὕτη εἶνε ὑπερβολικὴ, διότι ὁ μέσος ὄρος τοῦ ὕψους τῶν ἀκτῶν εἶνε βεβαίως κατώτερος τῶν 50 μέτρων.

Ἐπάρχουσι καὶ ἄλλαι αἰτίαι ἀπωλείας, ὡς ἐπὶ παραδείγματι ἡ διαλυτικὴ ἰδιότης τῶν ἡπειρωτικῶν ὕδατων. Κατὰ τὰς γενομένης ἐρεῦνας, ἰδίως ἐπὶ τῶν ποταμῶν Μισισσιππὶ, Δουνάβου καὶ Ταμέσεως, ἡ ποσότης τῆς ἐκ τῆς διαλύσεως ἀραιουμένης ἐκ τῶν ἡπειρῶν ὕλης δὲν εἶνε κατώτερα τῶν 5 κυβικῶν χιλιομέτρων κατ' ἔτος, προστιθεμένης καὶ τῆς διαλυτικῆς ἐνεργείας τῆς θαλάσσης, τῶν 6 κυβ. χιλιομέτρων. Ἐρχομεν λοιπὸν ἐνιαυσίον σύνολον ἀραιώσεως ἐκ τῆς ζῆρας 16 κυβικῶν χιλιομέτρων.

Ἡ ἐπιφάνεια τοῦ ὑποτιθεμένου ἐπιπέδου τῆς ξηρᾶς, τοῦ ἔχοντος 700 μέτρων ὕψος, εἶνε 146 ἑκατομμύρια τετραγωνικῶν μέτρων. Ἐκ τῆς ἀραιρέσεως τῶν 16 κυβικῶν χιλιομέτρων ἐπέρχεται ἐτησίως ἀπώλεια λωρίδος ἴσας πρὸς 11 | 100 τοῦ χιλιοστομέτρου. Ὁ ὄγκος τῆς λωρίδος ταύτης ἐπιτίθεται εἰς τὸ βάθος τῆς θαλάσσης καὶ ἐκτοπίζει ἀνάλογον ποσότητα ὕδατος· ὥστε ἡ θάλασσα ἐνεκ τούτου βαθμιαίως ἀνυψοῦται. Τὸ ὕψος τοῦ ὑποτιθεμένου ἐπιπέδου ὑψίσταται ἐτήσιον ἀπώλειαν 155 χιλιοστών τοῦ χιλιοστομέτρου, διότι ἡ ἀναλογία τῆς ἡπειρωτικῆς ἐπιφανείας εἶνε περίπου 100 | 255α. Ὅσαςκις λοιπὸν τὰ 155 χιλιοστά τοῦ χιλιοστομέτρου ἐμπεριέχονται εἰς τὰ 700 μέτρα ἢ τὰς 700,000 χιλιοστόμετρα, τόσα χρειάζονται ἐτη διὰ νὰ ἐπέλθῃ ἡ πλήρης ἐξαφάνισις τῆς γῆς.

Διὰ τῆς δικιρέσεως εἰρήσκομεν τ ἔ σ σ α ρ α κ α ἰ ἡ μ ι σ υ ἔ κ α τ ο μ μ ὀ ρ ι α ἐτών. Ὡστε μᾶς μένει ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τοῦ νέου ἔτους ἀρκετὸν διάστημα ζωῆς πρὶν καταποντισθῶμεν εἰς τὰ βάθη τοῦ ωκεανοῦ.

Προσθετόν δὲ, ὅτι τοσούτῳ μᾶλλον ἀπέχει

Ο ΕΝΑΣΤΡΟΣ ΟΥΡΑΝΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

Κατὰ τὰς ἀρχάς τοῦ μηνὸς μεσουρανοῦσιν ἀρ' ἐσπέρας ἀφοῦ νυκτώσῃ περὶ τὴν 7ην ὁ Ταῦρος μετὰ τῶν Πλειάδων καὶ τῶν Υἱάδων, εἶτα δὲ περὶ τὰ μέσα τοῦ μηνὸς ὀλίγον πρὸς Β. τοῦ κατακορύφου ὁ λαμπρὸς ὠχρὸς ἀστὴρ I τάξεως Αἰξ τοῦ Ἡνιόχου καὶ ὁ Ὠρίων πρὸς Ν, κατὰ δὲ τὰ τέλη τοῦ μηνὸς ὁ λαμπρότατος ἀπλανὴς ἀστὴρ ὁ Σείριος. Ἐν τῇ περιγραφῇ τοῦ οὐρανοῦ τὸν Ἰανουάριον εἶπομεν ἀρκετὰ περὶ τῆς σχετικῆς θέσεως τῶν διαφόρων ἀστερισμῶν, ὥστε παραπέμπομεν εἰς τὰ ἐκεῖ ρηθέντα. Ἐνταῦθα προσθέτομεν ὅτι ἀρ' ἐσπέρας φαίνεται πρὸς τὰ ΝΑ τοῦ ἐρίζοντος κάτωθεν τοῦ Καρκίνου καὶ τοῦ Λέοντος ὁ ἀπὸ Δ πρὸς Α ἐπιμήκης ἀστερισμὸς τῆς Ὑδρας, ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ὁποίου εἶναι ἀστέρες τινὲς 4 τάξεως, πρὸς Α δὲ ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ ὀρειοειδοῦς αὐτοῦ ἀστερισμοῦ, ἀστὴρ 2 τάξεως φέρων τὸ ἀρκτικὸν ὄρομα Ἀλφάρδ. Κατὰ τὰς ἀρχάς τοῦ μηνὸς μεσουρανεῖ περὶ τὸ μεσονύκτιον ὁ Λέων, ἐν ᾧ νῦν εὐρίσκειται καὶ ὁ πλανήτη Κρόνος, ὀλίγον δὲ πρὶν νὰ ἐξημερώσῃ μεσουρανεῖ ὀλίγον κάτωθεν τοῦ κατακορύφου πρὸς Ν αὐτοῦ ὁ Ἀρκτοῦρος καὶ ὁ Ζυγός, εὐδιάκριτος ἐν τῶν δύο αὐτοῦ ἀστέρων α καὶ β, οἵτινες εἶναι β' τάξεως καὶ προηγούνται τοῦ Σκαρπίου. Ἡ Μεγάλη Ἀρκτος μεσουρανεῖ κατὰ τὰ μέσα τοῦ μηνὸς ὀψιγὰ πρὸς Β τοῦ κατακορύφου περὶ τὴν I μετὰ τὸ μεσονύκτιον, τὴν δὲ πρωϊάν εἶναι ἐστρακμμένη πρὸς τὰ ΒΔ. Περὶ τὸ τέλος τοῦ μηνὸς ὁ λαμπρὸς αὐτὸς ἀστερισμὸς μεσουρανεῖ περὶ τὸ μεσονύκτιον. Εἰς τὴν παράτασιν τῆς οὐρᾶς αὐτῆς, ἡ τοῦ ρυμοῦ ἐκ τὴν δεξιῶ-

ἀρ' ἡμῶν ὁ χρόνος, καθ' ὃν ἔπρεπε νὰ μεριμνήσωμεν περὶ τῆς κατασκευῆς νέας Κιβωτοῦ, ὅσω εἰς τοὺς προηγουμένους ὑπολογισμοὺς παρεδέχθημεν ὅτι τὰ φαινόμενα τῆς καταστροφῆς ἐξακολουθοῦσιν ἀέριστα μετὰ τῆς αὐτῆς δραστηριότητος, τοῦθ' ὅπερ εἶνε ἤμιστος πιθανόν, δὲν ἐλάττωμεν δὲ ποσῶς ὑπ' ὄψιν τὰ κέρδη τ' ἀποφερόμενα ἐκ τῶν ἠφαιστειωδῶν ἐκρήξεων, τῶν ἀνυψώσεων τοῦ ἐδάφους κτλ. Πρὸς τούτοις ἐνδεχόμενον εἶνε καθόσον αἱ ἡπειρωτικαὶ ἀπώλειαι θὰ λαμβάνωσι χώραν, νὰ συμβῇ μετασχηματισμοὶ τῆς τοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς γασγρότεροι ὑπὸ τὸ δαίμα ἢ δαίμα μέρος καὶ νὰ ἐπέλθῃ ἀντιστάθμισις εἰς τὴν ξηράν. Ὅπως παρετήρησεν ἐσχάτως ὁ κ. Ρομιέ, τὸ βάρος τῶν θηλασσῶν ἐξιούται πρὸς τὸ βάρος τῆς βραχώδους στερεᾶς ὕλης, τῆς προκυσάσης ἐκ τῆς ἀνυψώσεως Ἐπάρχει εἰς τοῦτο ποιὰ τις ἰσορροπία. Ἄν τὸ βάρος τῶν θηλασσῶν ἀύξηθῃ, πρέπει νὰ ἐπέλθῃ ἀνάλογος αὕξησις. Τὸ συμπέρασμα εἶνε, ὅτι δὲν θὰ καταστραφῇ ταχέως ἡ παρούσα ἡμῶν κατοικία καὶ ὅτι πολλοὶ θὰ παρέλθωσι προφήται καὶ πολλὰ προσφητεία πρὶν ἢ ἐπέλθῃ ἡ προσδοκωμένη ἡμέρα.

Εἰς ἀναγνώστης.

μεν ὡς Ἀμαξην, ἀποτελουμένην ἐκ τῶν λευκῶν ἀστέρων 2 τάξεως ε, ζ, η (τὸ σῶμα τῆς Ἀμαξῆς ἀποτελοῦσιν οἱ α, β, γ 2ας τάξεως καὶ Δ 3—4 τάξεως), εὐρίσκειται ὁ μνημονευθεὶς ἀστὴρ Ἀρκτοῦρος, λαμπρὸς ἀστὴρ I τάξεως, τοῦ ὁποίου τὸ χρῶμα εἶναι πορτογαλόχρουν, ἀλλ' ὑπόκειται εἰς μεταβολὰς ἀποχρῶσεων, γινόμενον ἐνίοτε ἄνευ περιόδου γνωστῆς ὠχρόν. Κατὰ τὸ τέλος τοῦ μηνὸς φαίνεται λαμπρὸν πρὶν ἐξημερώσῃ ὁ Σκαρπίος καὶ πλησίον αὐτοῦ τὸ φαινωτέρον μέρος τοῦ Γαλαξίου.

Ἡλιος.

Ἡ ἡμέρα ἠῤῥῆσεν ἀρκούντως, ὅπως ἦναι ἐπαίσθητόν τοῦτο μάλιστα εἰς τὸ μετὰ μεσημέριαν τμήμα αὐτῆς. Ὅπως δηλαδὴ εἶπομεν καὶ τὸν Ἰανουάριον ἡ παραδεδομένη ἐν τῷ συνήθει βίῳ μέση μεσημέριαν δὲν εὐρίσκειται ὡπως ἡ ἀληθὴς εἰς τὸ μέσον μεταξὺ τῆς ἀνατολῆς καὶ δύσεως τοῦ ἡλίου ἢ διαφορὰ μεταξὺ τῆς μέσης καὶ ἀληθοῦς μεσημέριος εἶναι τὴν 1 τοῦ μηνὸς 14 λεπτά, τὴν 15ην 13 λ. καὶ τὴν 28ην 10 λ. προηγουμένης τῆς μέσης μεσημέριος. Ἡ ἡμέρα ἔχει διάρκειαν τὴν 15 τοῦ μηνὸς 11 ὥρων καὶ 16 λ. ἐνῶ τὴν 9ην Δεκεμβρίου ἡ διάρκεια αὐτῆς ἦτο 9 ὥρων καὶ 32 λεπτῶν.

Εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ μετ' ἀνεπισθητίων σχεδὸν διαφορῶν εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα ὁ ἡλιος τὴν 1ην ἀνατέλλει εἰς τὰς 6ω 46λ καὶ δύει 43λ

15	6	35	5	51
28	6	16	5	4.

Ἀνατέλλει δ' ὀλίγον πρὸς Ν τοῦ κυρίου σημεῖου τῆς Ἀνατολῆς 16ο 1)2 καὶ δύει ἄλλο τόσον πρὸς

Ν τῆς Δύσεως τὴν 15 τοῦ μηνὸς. Τὴν 7ην μεσουρανεῖ τὴν μεσημέριαν εἰς ὕψος ὑπὲρ τὸν ἐρίζοντα 40ο 3)4, τὴν 15ην 43ο 2)3, τὴν 28ην 48 2)3· ἐνταῦθεν αἱ ἀκτῖνες αὐτοῦ προσπίπτουσιν ὀλιγώτερον πλαγίως γίνονται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐκπισθητῶς θερμαί.

Σελήνη.

	Φάσεις.
Πρῶτον τέταρτον τὴν 3ην εἰς τὰς 8 ὥρ 4 λ	M. M.
Πανσέληνος	11 8 53 M. M.
Τελευταῖον τέταρτον	19 9 12 M. M.
Νέα σελήνη	26 1 25 M. M.

Ἡ θέσις τῆς σελήνης περὶ τὴν πανσέληνον εἶναι σχετικῶς πρὸς τὸν ἰσημερινὸν τοῦ οὐρανοῦ ταυταύτη, (πολὺ βορεία), ὥστε καὶ ἀνατέλλει ἐνωρίς καὶ δύει ἀργά περὶ τὸ πρῶτον τέταρτον ὁμοίως ἔνεκα τῆς νοτίας αὐτῆς θέσεως βραδύνει ἢ ἀνατολὴ αὐτῆς ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον μετὰ τὸ μεσονύκτιον.

Πλανῆται.

Ἡ Ἀφροδίτη ἐξακολουθεῖ νὰ φαίνεται τὸ πρωῒ ὡς Ἀυγερινός, ἀλλ' ἐπειδὴ εὐρίσκειται πολὺ πρὸς Ν τοῦ οὐρανοῦ ἰσημερινῶ, δὲν ὑψοῦται πολὺ ὑπὲρ τὸν ἐρίζοντα, ἀνατέλλει δὲ τὴν 15ην 2 | 1)2 περίπου ὥρας πρὸ τοῦ ἡλίου, πρὸς τὸν ὁποῖον ὁμοίως πλησιάζει βραδέως. Ὁ Ἄρης καταντᾷ ἀόρατος καίπερ εὐρισκόμενος ὀλίγον πρὸς τὰ ΒΑ τοῦ ἡλίου. Ὁ Ζεὺς ἀόρατος. Τουναντίον ὁ Κρόνος εἰς τὸν ἀστερισμὸν τοῦ Λέοντος εἶναι ὀρατός δι' ὅλης τῆς νυκτός καὶ τὴν 20 τοῦ μηνὸς εὐρισκόμενος εἰς ἀντίθεσιν μετὰ τοῦ ἡλίου, μεσουρανεῖ τὸ μεσονύκτιον.

Δ. ΚΟΚΚΙΑΔΗΣ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κανονικαὶ διατάξεις, ἐπιστολαὶ, λύσεις, θεσπίσματα τῶν ἀγιοτάτων Πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως, ἀπὸ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου μέχρι Διονυσίου τοῦ ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως, ἐπιστάσις Μανουὴλ Ἰω. Γεδεών. Τόμος 2. Ἐν Κωνσταντινουπόλει Σελ. 418—476. 8ov.

Ἡ εἰρημένη συλλογὴ τῶν κανονικῶν διατάξεων καὶ θεσπισμάτων τῶν Πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως, ἐκδοθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἀρχισυντάκτου τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει θεολογικοῦ περιοδικοῦ Ἀληθείας κ. Μ. Γ. Γεδεών, εἶνε σπουδαιότατη διὰ τὴν ἱστορίαν τῆν ἐκκλησιαστικὴν, ἐν μέρει δὲ καὶ τὴν πολιτικὴν τῆς Ἑλλάδος· ἀπαραίτητος δὲ ὁδηγὸς εἰς τοὺς ἀσχολουμένους εἰς τὸ κανονικὸν δίκαιον, καθὼς καὶ εἰς τοὺς ἐν Τουρκίᾳ Ἀρχιερεῖς, οἵτινες ἔχουσι καὶ πολιτικὴν δικαστικὴν δικαιοδοσίαν, δυναμένους νὰ εὐρωσιν ἐν ταῖς διατάξεσι ταύταις ἐρημνεῖαν τῶν ἱερῶν κανόνων καὶ λύσιν ἀποσιῶν.

Τῆ ἐν τῇ συλλογῇ ταύτῃ πατριαρχικὰ ἔγγραφα δὲν εἶνε πάντα ἀνεκδοτα, πολλὰ εὐρίσκοντο ἐν διαφόροις βιβλίοις δυσσευρέτοις καὶ σπανίοις· ὁ κ. Γεδεών δὲ συνήγαγε ταῦτα μετὰ πλείστον ἄλλων ἀνεκδότων ἐν δυσὶ τόμοις, σημειῶν ἐνὸς ἐκάστου τὴν πηγὴν ἐξ ἧς παρέλαθε. Δὲν συμπεριέλαθε δὲ ἐν τῇ συλλογῇ τὰς διατάξεις τὰς εὐρισκόμενας ἐν τῷ Συντάγματι τῶν θεῶν καὶ ἱερῶν κανόνων, τῶ ἐκδοθέντι ὑπὸ Γ. Α. Ράλλη καὶ Μ. Ποτλῆ, καθὼς καὶ τὰς εὐρισκόμενας ἐν τοῖς πατριαρχικοῖς ἐγγράφοις τοῖς ἐκδοθεῖσιν ὑπὸ Miklosich Müller.

Εὐκατεῖον θὰ ἦτο ἂν πλὴν τῆς συλλογῆς ταύτης ἐξεδίδοτο καὶ ἑτέρα περιλαμβάνουσα τὰς ἐπὶ ἄλλης ὕλης πατριαρχικὰς διατάξεις, ἢ ἀναφέρει ὁ κ. Γεδεών ἐν βραχεί προλόγῳ αὐτοῦ, οἷον τὰς ἀφορώσας εἰς ἐνοριακὰ δίκαια κατὰ τόπους, εἰς ὁροθεσίαι Μονῶν, εἰς ὑποτιπώσεις καὶ κανονισμοὺς Μονῶν, εἰς ἑτεροδιδασκαλίαις. Ἐκ τῶν τελευταίων τούτων ὁ κ. Γεδεών περιέλαθε μόνον τὰς ὑπὸ τοῦ Πατριαρχοῦ Γρηγορίου ἐκδοθείσας δύο ἐγκυκλίους περὶ τῆς ἐν Ἄνδρῳ ἑτεροδιδασκαλίας τοῦ Θεοσεβασμοῦ τοῦ Θεοφίλου Κάρρη, καὶ περὶ τῶν ἐν τῷ κατὰ τὴν Ἄνδρον Ὀρφανοτροφεῖῳ μαθητευσάντων καθεῖων μαθητῶν, τῶν ζητούντων διδασκαλικὰς θέσεις [1839 Σεπτ. καὶ 1839 Δεκεμ.]. Καὶ ὑπὸ φιλολογικὴν δὲ ἔσποψιν ἡ συλλογὴ εἶνε ἀξία λόγου, μάλιστα τῶν ἐγγράφων τῆς 16 καὶ 17 ἑκατονταετηρίδος· ἀλλὰ καὶ ὑπὸ ἐθνικὴν ἔσποψιν πολλὰ ἔχει τις νὰ ἐξαγάγῃ συμπεράσματα ἀλάθηστα περὶ τοῦ πνεύματος, ὅπερ διεῖπεν ἐν γένει τὰ τῆς διοικήσεως τῆς ἐκκλησίας κατὰ τοὺς εἰρημένους αἰῶνας. Ἡ ὅλη συλλογὴ περιλαμβάνει ἐγγράφα 363.

Α. Μ.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἐν τῷ τελευταίῳ τεύχει τοῦ Oxford Magazine γίνεται διὰ μακρῶν λόγος περὶ τῶν ἐν Σαλαμῖνι τῆς Κύπρου ἀνασκαφῶν, ὅσας ἐπεχείρησαν Ἀγγλοὶ ἀρχαιολόγοι. Εὐρέθησαν πρὸς τοὺς ἄλλους ἐκεῖ μαρμαρίνοι στόλοι ἀρχαίου οἰκοδομήματος καὶ τινες ἐπιγραφαὶ ἀναφερόμεναι εἰς τὸ αὐτόθι ἱερὸν τοῦ Ὀλυμπίου Διός. Οὐδὲν ὅμως ἐκ τῶν ἀνασκαφῶν ἀρχαίων λειψάνων εἶνε ἀρτιμελές, τὰ περισσότερα δὲ τούτων εἶνε δύο ἀγάλματα εἰκονίζοντα, τὸ μὲν τὸν Ἔρωτα τὸ δὲ τὸν Σάραπιν, ἔχοντα παρὰ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ καθήμενον τὸν Κέρβερον καὶ ἄλλα διάφορα ἀγάλματα περιστάνωτα γυναίκας, καὶ μάλιστα ἱερεῖας, καταλέγονται ἐν τοῖς εὐρήμασιν. Οἱ Ἀγγλοὶ ἀρχαιολόγοι εἰκάζουσιν ὅτι ὑπῆρχεν αὐτόθι ἡ ἀγορὰ τῆς ἀρχαίας Σαλαμῖνος. Πλὴν τῶν ἐπιγραφῶν, εὐρέθη καὶ κολοσσιαία κεφαλὴ βόσ, οὐχὶ ἀτέχνως καταργασμένη. Τὰ πολυτιμότερα τῶν ἀνασκαφῶν ἀρχαιολογημάτων μεταφέρονται εἰς Ἀγγλίαν ἵνα κοσμήσωσι τὸ Βρετανικὸν Μουσεῖον.

Τὸ Διεθνὲς ζωολογικὸν συνέδριον θὰ συνέλθῃ κατὰ τὸ 1891 ἐν Βασιλικῶν τῆς Ἀμερικής.

Ὁ ἀγγλικανὸς ἐπίσκοπος τοῦ Ριπὸν Carpenter ἔκαμεν ἐσχάτως ἐν τῇ φιλοσοφικῇ καὶ φιλολογικῇ Ἐταιρίᾳ τοῦ Leeds διάλεξιν περὶ Βουδδᾶ, περὶ τοῦ ὁποίου μέγας λόγος γίνεται ἀπὸ τινος ἐν τῷ θεολογικῷ κόσμῳ τῆς Ἀγγλίας. Ὁ ἐπίσκοπος ὠμίλησε περὶ τοῦ μεγάλου κήρυκος τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἀπειρορίτου εὐσπλαγγνίας μετὰ πολλοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ σχεδὸν ἀνεπιφυλάκτου θαυμασμοῦ.

Ἡρίστε πάλιν ν' ἀνακινήται τὸ ζήτημα περὶ τῆς γνησιότητος τῶν σακισπηρεσιῶν δραμάτων, τὰ ὅποια τινες θέλουσι ν' ἀποδώσωσιν εἰς τὸν Βάκωνα. Νέον βιβλίον ὑποστηρίζον ἔρωμένους τὴν γνώμη ταύτην ἐξεδόθη ἐν Ἄρτι Χικάγῳ ὑπὸ τοῦ Ἀμερικανοῦ Ἐδίου Ρήδ.

Ἐπὶ τοῦ φερέτρου τοῦ Χάνσεν κατετέθη βαρυτίμος στέφανος ἐκ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ὑπὸ τοῦ ἐν Βιέννῃ ἐπιτετραμμένου τῆς Ἑλλάδος κ. Γ. Μάνου.

Κατὰ τὰς ἐνεργουμένας ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς ἀνασκαφῆς ἐν Ἐρετρειᾷ πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ θεάτρου ἀνευρέθη στοὰ, παρ' αὐτὴν δὲ δύο τάφοι καὶ τείχος.

..... Ἀπίκετο ὁ νέος διευθυντὴς τῆς ἐν Ἀθῆναις γαλλικῆς Σχολῆς κ. Ὡμόλλ. Ὁ κ. Ὡμόλλ εἶνε ἀρχαῖος ἐπίσκοπος τῆς σχολῆς, τὸ δὲ ὄνομα τοῦ ἔχει συνδέσει ἀρρηχτως μετὰ τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιολογίας. Αἱ πρώται ἀνασκαφαὶ τῆς Δῆλου, καθ' ἃς ἀπεκαλύφθη ὀλοκλήρως ὁ ναὸς τοῦ Ἀπόλλωνος, αἱ στοαί, αἱ ἐπιτύμβιοι στήλαι, αἱ ἐπιγραφαί, τόσα ἄλλα μνημεῖα, ἀπέλυσαν τὴν ἀρχὴν των εἰς τὸν κ. Ὡμόλλ, ὅστις διητύθη τὰς ἐργασίας δημοσιεύσας πλείστας περὶ τούτων ἀξίας λόγου διατριβάς. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα εἰς τὸν Ὡμόλλ θὰ πῆσῃ ὁ ἐπιζήλος κληρὸς νὰ συνδέσῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ μετὰ τῶν ἐρευνῶν καὶ τῶν ἀνασκαφῶν τοῦ Δελφικοῦ ἱεροῦ, αἱ πρὸς ἀποκάλυψιν τοῦ ὁποίου ἐργασίαι ἀρχοῦντι προσεχῶς.

..... Κατ' αὐτὰς ἡ Γαλλικὴ Τραπέζα ἀπέδωκεν εἰς τὴν Ἀγγλικὴν τὰ πρὸ τριῶν μηνῶν ὡς δάνειον ληφθέντα 3 ἑκατομμύρια λίρῶν. Τὰ ἔξοδα τῆς ἀποστολῆς τοῦ χρηματικοῦ τούτου ποσῶ ἀνῆλθον εἰς 28,675 φρ., ἐγένετο δὲ ἡ ἀπόδοσις εἰς χρυσὸν ἐντὸς κισθωτίων, ὧν τὸ ὀλικὸν βῆρος ἀνῆρξατο εἰς 20 τόννους καὶ πλέον.

..... Πρῶτος ἐκ τῶν Γερμανῶν κριτικῶν ἐδημοσίευσεν κρίσιν περὶ τοῦ ἔργου ἐκδοθέντος ἀριστοτελικοῦ ἔργου ὁ ἐπιφανὴς Διελς καθηγητὴς τῆς ἑλληνικῆς φιλολογίας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τοῦ Βερολίνου. Ὁ Γερμανὸς φιλόλογος ἀποφαινεται ὅτι τὸ ἔργον ὑπερέβη τὰς προσδοκίας του, θεωρεῖ δὲ τὴν εὑρεσιν αὐτοῦ ἑκτακτὸν φιλολογικὸν γεγονός.

..... Κατὰ τὴν τελευταίαν ἀπογραφὴν τῶν ἠνωμένων Πολιτειῶν εὑρέθη ὅτι ἐκ τῶν 60 ἑκατομμυρίων κατοίκων αὐτῶν τὰ 10 ἑκατομμύρια εἶνε Καθολικοί. Τῷ 1807 ἐκ τῶν τότε 6 ἑκατομμυρίων κατοίκων μόνον 40,000 ἦσαν Καθολικοί.

..... Ὁ Στάνλεϋ ἀπεφάσισεν ὅλα τὰ δῶρα, ἅτινα ἔλαθε παρ' ἡγεμόνων, ἀξίας πλέον τῶν 500 χιλιάδων δολλαρίων, νὰ παραχωρήσῃ εἰς τὸν στρατηγὸν Μπούθ, τὸν ἀρχηγὸν τοῦ Στρατοῦ τῆς Σωτηρίας.

..... Ὁ Ἐμπορὸς τῆς Βενετίας τοῦ Σαίξπηρ μετεφράσθη τουρκιστὶ ὑπὸ τοῦ ἰδιαιτέρου γραμματέως τοῦ Σουλτάνου Χατὰν Σιρρῆ Ἐρφένδη.

..... Τὸ προσεχὲς θέρος θὰ γεινῇ ἐν Παρισίαις μεγάλη ἐκθεσις ἔργων τοῦ Μεσσονιῆ.

..... Ἀνακρίνεται προσεχῶς ἐνταῦθα ἡ διὰ τῆς Γαλλίης ἡθοποιῆς Σαγκὸν Βεμπέρ, ἧτις θὰ δώσῃ παραστάσεις τινὰς ἐν τῷ Νεῷ Θεάτρῳ.

..... Ἡ ἐτήσια παραγωγὴ τοῦ καφέ καθ' ὅλον τὸν κόσμον ἀνέρχεται εἰς 862,700 τόννους, ἐξ ὧν τοὺς 490,000 τόννους παράγει ἡ Βρασιλία. Ἡ δὲ κατανάλωσις εἰς 856,000 τόννων, ἐξ ὧν τοὺς 430,000 ἐξοδεύει ἡ ἡπειρωτικὴ Εὐρώπη.

ΠΑΙΓΝΙΑ

Ὁ ψεύτης

Τὸ παιγνίδιον τοῦτο παίζεται διὰ μιᾶς δέσμης παιγνιοχαρτῶν ὡς ἑξῆς: Τὰ παιγνιοχαρτὰ ἀνακατεῦνται κοπτονται καὶ διανεμόνται κεκαλυμμένα μεταξὺ τῶν μετεχόντων τοῦ παιγνιδίου ἕξ ἴσου, ἢ ἐν τούτῳ δὲν εἶνε δυνατόν, εἰς ἄλλους ἐν περισσώτερον καὶ εἰς ἄλλους ἐν ὀλιγώτερον. Τοῦ παιγνιδίου ἡμποροῦν νὰ μετασφουρῇ 8 ἕως 12 ἢ καὶ περισσώτεροι καθήμενοι περὶ τραπέζης.

Ὁ πρῶτος πρὸς τὰ δεξιὰ τοῦ διανεμόντος τὰ χαρτὰ θέτει ἐν ἑκ τῶν χαρτίων του κάτω κεκαλυμμένον καὶ ὀνομάζει αὐτὸ μεγαλορῶνος: *Τρία, πέντε, ῥήγας!* χωρὶς νὰ λέγῃ εἰς τίνα φύλην ἀνήκει, ἂν εἶνε διτλάδι σπαθὶ ἢ κοῦπα κλπ. Ὁ μετ' αὐτὸν θέτει ἐπὶ τοῦ κατατεθέντος χαρτίου ἐν ἑκ τῶν ἰδικῶν του χαρτίων, τὸ ὁποῖον ὀνομάζει μεγαλορῶνος, πρέπει δὲ

νὰ εἶνε τοῦτο κατὰ ἐν μεγαλῆτερον τοῦ τεθέντος ὑπὸ τοῦ πρώτου, καὶ ὁ ἐπόμενος ὁμοίως καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Π. γ. Ὁ πρῶτος θέτει 18' ὁ δευτέρος θὰ θέσῃ 13πα, ὁ τρίτος 8κτὼ κ. ἔ. Ἡ ὁ πρῶτος θέτει *δάμαν'* ὁ δευτέρος *ῥήγαν*, ὁ τρίτος *δοσον* κ. ἔ. Καὶ ἐὰν τις δὲν ἔχει τὸ χαρτίον, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ θέσῃ, θέτει ἐν ἄλλο ψευδόμενος.

Οἱ λοιποὶ παίζοντες παρακολουθοῦσι τοὺς θέτοντας χαρτὰ, μελετῶσι τὰς φυσιογνωμίας αὐτῶν, καὶ ὁσάκις ὑποπεύουσι ὅτι ψευδεταί τις, φωνάζουσι: *ψεύματα!* Τὰ χαρτὰ ἀποκαλύπτονται καὶ ὁ φωναθεὶς ὑποχρεοῦται νὰ λάβῃ ὅλα τὰ κατατεθέντα ἀνὰ χεῖρας, παίζει δὲ πρῶτος ὁ καταγγεῖλας αὐτὸν ὡς ψεύτην. Ἄν ὁμοις μετὰ τὴν ἀποκάλυψιν τῶν χαρτίων ἀποδείξῃ ὅτι ἰδικὸς καταγγεῖλη, λαμβάνει ἀνὰ χεῖρας πάντα τὰ κατατεθέντα χαρτὰ ὁ καταγγεῖλας, καὶ ὁ συκοφαντηθεὶς παίζει πρῶτος. Κερδίζει δὲ ἐκεῖνος ὅστις τελειώσῃ πρῶτος τὰ χαρτὰ του καὶ λαμβάνει ὅλα τὰ χαρτὰ ὅσα ἔθεσαν ἐν ἀρχῇ οἱ μετέχοντες τοῦ παιγνιδίου.

Τὸ παιγνίδιον τοῦτο εἶνε ἀπλοῦν καὶ ζωηρότατον.

ΤΑ ΜΙΚΡΑ ΧΑΡΤΙΑ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Δίκρον ἢ μειδιάμα;

Ποῖοι εἶνε οἱ αἰσθητότεροι κριταί;

Τι φοβοῦνται καὶ οἱ ἀνδρειότεροι;

Ἀγάπη ἢ ἔρως;

Ποῖα εἶνε ἡ γλυκυτέρα λέξις;

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ καλητέρα ἡλικία;

Ἀπ. Ἐκείνη, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν δὲν ἐννοεῖ νὰ ξεκολληθῇ ἡ γυνή, παρὰ πολλὸν κερὸν ἀφοῦ τὴν περάσῃ.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ πικροτέρα λύπη;

Ἀπ. Νὰ χάσῃς τὸν βίον σου . . . καὶ τὴν κληρονομίαν του. *Ἐβάλαν.*

Ἐρ. Τί προτιμᾷς: τὴν Σκυλλαν ἢ τὴν Χάρυβδι;

Ἀπ. Καμμὶν' μοῦ φθάνει ἡ γυναῖκά μου.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ γλυκυτέρα διάψευσις τῶν ἐλπίδων;

Ἀπ. Ἄλλος νὰ σοῦ πᾶρῃ τὴν νόμισαν καὶ εἰς σὲ νὰ στείλουν κουφέτα. *Ῥήγας.*

Ἐρ. Ποῖας ἡλικίας ἦτο ὁ Ἀδάμ ὅταν ἐπέλασθη;

Ἀπ. Ὀλίγας ὥρας μεγαλῆτερος τῆς Εὐας. *Πολύμητις.*

Ἐρ. Τί μισεῖ περισσώτερον ἡ γυνή;

Ἀπ. Τὴν καλλονὴν . . . ὅταν ἀνήκῃ εἰς ἄλλην. *Παρασός.*

Ἐρ. Ποῖοι βλέπουσι καλῆτερα;

Ἀπ. Οἱ ἐχθροί μας.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ πικροτέρα λύπη;

Ἀπ. Νὰ βροῖς μιὰ πλούσια *Ῥεθέκκα* καὶ μετ' εἰς τοῦ γάμου σου τὴν γλύκα νὰ πᾶρῃ ὁ Χάρος τὴ γυναῖκα καὶ ὁ πατέρας τῆς . . . τὴν προίκα.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ γλυκυτέρα διάψευσις τῶν ἐλπίδων;

Ἀπ. Καὶ εἰς αὐτὸ τὸ δῶλημμα ἀπάντησιν εὐρήκα: ἐνὸς προσμείνεις φίλημα νὰ μείνῃς . . . μετ' τὴν γλύκα. *Παπῆς.*

Ἐρ. Ποῖαι ἀλυσεῖς εἶνε αἱ διχοκρίστεραι;

Ἀπ. Ἡ ἀλυσίδαίς ἡ χρυσαίς ὅπου κρατοῦν δεμένους μὰξ' τοὺς θεομορφάκκα; καὶ τὰς φυλακισμένους. *Δέλτα.*